

Gyvenimas

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms
Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

ISSN 1648-0392

Nr. 91 (10149) * 2018 m. gruodžio 5 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Paba diena

Šiandien - mėnulio delčia, nuo penktadienio - jaunatis. Saulė teka 8 val. 23 min., leidžiasi 15 val. 54 min. Dienos ilgumas 7 val. 31 min.

Vardadieniai: Šiandien - Eimilas, Eimilė, Eimina, Eiminas, Eiminta, Eimintas, Grata, Gratas, Sabas, rytoj - Bilginas, Bilmantas, Bilmina, Bilminas, Bylenė, Bylenis, Bylė, Bylius, Koleta, Mikalojus, Mikas, Mikita, penktadienį - Ambraziejus, Daugarda, Daugardas, Daugardė, Daugotas, Daugotė, Daugtura, Daugturas, Daugutė, Daugutis.

Šiandien - Tarptautinė ekonominės ir socialinės savanorystės diena.

Gruodžio 6 - Šv. Mikalojus, arklių diena.

Gruodžio 7 - Šv. Ambraziejus. Tarptautinė civilinės aviacijos diena.

Individo „gerovės“ pirmenybė 2 p.

Tarybos posėdis 3 p.

Dainininkas Vudis: savo gyvenimą reikia ir galima valdyti 4 p.

Gimtoji kalba: vertybė ar akmuo po kaklu? Ką mano emigrantai? 5 p.

Namu, ūkis 6 p.

„...reikia rašyti eilėraščius“ 8 p.

Aira - tarptautinio konkurso „Debut Premium“ Rygoje laureatė

Šių metų ruduo Prienų „Žiburio“ gimnazijos I klasės gimnazistei Airai Radvilavičiūtei pabėrė gražių muzikinių laimėjimų.

Lapkričio 17 -ąją Birštone vykusiamame respublikiniame konkurse „Rudeninė karuselė 2018“ Aira su daina „Unatoppable“ pelnė II vietą, o lapkričio 25 -ąją su šia daina dalyvaudama tarptautiniame konkurse „Debut Premium“ Rygoje ji užėmė pirmą vietą. Dar viena I vieta Rygoje jaunajai dainininkei buvo skirta ir už dainos „If Ain't Gor You“ atlikimą.

Nuo vaikystės nesiskirianti su daina Aira dainuoti dabar mokosi Vilniuje pas vokalo mokytoją Nijolę Maceikaite.

Prisidėjo prie akcijos „Laidojam reformą“

Prienų ugdymo įstaigų atstovai, palaikydami Vilniuje streikuojančius mokytojus, prisidėjo prie respublikinės mokytojų, mokinių ir tėvų akcijos „Laidojam švietimo sistemą“, gruodžio 2 d. vakarą simboliškai uždege žvakutes prie savivaldybės, Laisvės aikštėje.

Onutės Valkauskienės nuotrauka

Sajūdžio idealai, pamokos ir viltys

Lapkričio 27 dieną Prienų kultūros ir laisvalaikio centre santūriai, bet įsimintinai paminėtas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio 30 -metis. Jis sukviėtė Sąjūdžio Prienuose pirmiečius, tuos žmones, kurie aktyviai dalyvavo „dainuojančioje revoliucijoje“, kartu su kitais mitinguose skandavo „Lietuva“, o Sausio 13 -ąją budėjo prie laužų... Perskaitytos keturiolikos jau išėjusiųjų pavardės, jų atminimas pagerbtas tylos minute...

Minėjime - susirūpinimas dėl Lietuvos ateities

Vis dėlto renginyje nedaug kalbėta apie laikmetį, kuris išvedė valstybę į Nepriklausomybę. Jį kiek išsamiau pristatė aktyvios sąjūdietės Dainoros Šaltienės surengta namuose išsaugotų to meto fotografijų ir dokumentų parodėlė. Kukliuose dviejuose stenduose pasakojama apie Prienų iniciatyvinės grupės „Tremtinio“ klubo susikūrimą, tautinės vėliavos pakėlimą, žmones ir jų dalyvavimą mitinguose, paminklo Kęstučiui atstatyme, kitose pilietiškosiose akcijose.

„Misijos Sibiras'18“ dalyviai su medžio drožėju A.Sakalausku.

Pagrindinį pranešimą skaitė buvusi Lietuvos sąjūdžio Prienų skyriaus tarybos pirmininkė Dainora Šaltienė. Ji, trumpai priminusi dešimt Lietuvos dešimtmečių, pabrėžė, kad visais lemiama valstybės kūrimo, jos gynimo, nepriklausomybės atstatymo momentais atsirado žmonių, kurie gyveno ne tik dėl savęs, šeimos, bet ir dėl Lietuvos ateities. Į priekį juos vedė entuziazmas, patriotiškumas, atsakomybė, sąžiningumas. Nepriklausomybės akto signatarai Saliamonas Banaitis, (Nukelta į 5 p.)

Pranešimą, skirtą Sąjūdžio sukakčiai, skaitė buvusi Lietuvos sąjūdžio Prienų skyriaus tarybos pirmininkė D.Šaltienė.

Atidarytos Prienų rajono savivaldybės ir laikraščio „Gyvenimas“ 2018 - 2019 metų krepšinio pirmenybės

Gruodžio 2 dieną Prienų arenoje prasidėjo Prienų rajono savivaldybės ir laikraščio „Gyvenimas“ 2018 - 2019 metų krepšinio pirmenybės. Jas šokių atidarė Prienų rajono KKSC aerobinės gimnastikos mergaičių grupė (trenėrė Giedrė Vaitauskienė). Komandas ir žiūrovus pasveikino Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotojas Algis Marcinkevičius ir laikraščio „Gyvenimas“ redaktorės pavaduotoja Dalė Lazauskienė.

Šių metų pirmenybėse dalyvauja dešimt komandų. Pirmąją varžybų dieną buvo sužaisti penki susitikimai. Pirmajame - Veiverių „Amberis“ įveikė „Jiezno“ komandą 67:55 (17:12, 18:9, 18:16, 14:18). Kitame susitikime „Pakuonio“

komanda du kėlinius egzaminavo pirmenybių naujokus - „PMVD“ krepšininkus. Įvykus persilaužimui, „PMVD“ išsiveržė į priekį ir rungtynes laimėjo solidžiai 35 taškų persvara - 92:57 (15:12, 22:19, 32:17, 23:9).

„Stadiono“ ir Balbieriškio „Ringio“ komandų rungtynes išpūdingai pradėjo „Stadiono“ žaidėjai, tačiau varžovai atkakliai jiems mynė „ant

(Nukelta į 7 p.)

Jau prasidėjo „Gyvenimo“ prenumerata 2019 metams

Prenumeratoriai visada laimi!

Pensininkams ir neįgaliesiems taikome 20 proc. nuolaidą

„Gyvenimas“ - puiki dovana artimiesiems ir draugams! Dovanų kuponus galite įsigyti redakcijoje.

Jūsų laukia ir dovanos: žaidime gali dalyvauti užsisakiusieji „Gyvenimą“ metams bei pusei metų ir atsiuntę kvitą į redakciją iki sausio 1 d.

Visiems prenumeratoriams dovanosime 2019 metų kalendorių!

„Gyvenimą“ galite užsiprenumeruoti paštuose, pas laiškanesius, platinimo agentūroje Birštone, redakcijoje.

Nuomonė

Rytas STASELIS

Individo „gerovės“ pirmenybė

Vyriausybei kilo minčių emigrantams iš Lietuvos pasiūlyti nemokamą telefono liniją iš Norvegijos ir Airijos su gimtine, nemokamą psichologų pagalbą „dėl vidinių konfliktų“ sugrįžusiems, individualių nemokamų konsultantų įdarbinimo klausimais, nemokamą lietuvių kalbos kursų tautiečių sutuoktiniams užsieniečiams, jaunų darbuotojų apdraudimą valstybės lėšomis, nemokamą lietuvių perkėlimą iš karštų taškų. Dėl jų apsispręsti ministrų kabinetas žada kitą savaitę.

Žavu.

Tačiau, kita vertus, atmetant tą motyvą, kad nemokamų paslaugų išvis nebūna, užtenka pagalvoti, ar kelias šios ir praėjusios savaitių dienas streikuojantiems mokytojams nebūtų padėjusi nemokama psichologų pagalba valstybės lėšomis? O gal jokių psichologų nė nebūtų prireikę, jeigu švietimo ir mokslo ministrė, porą savaitių besislapsčiusi nuo protestuojančių mokytojų ir mokinių, būtų tiesiog susėdusi prie vieno stalo. Net nesvarbu, būtų priėmusi ar atmetusi reikalavimus tų, kurie vieną naktį SM ministerijoje praleido miegmaišiuose. Rašau apie tai, nes nakvynė valdiškuose namuose mokytojams, iš kurių diduma buvo moterys – tai ne kariams, kurių pareiga kęsti nepriteklis ir nekreipti dėmesio į kylančias komforto kliūtis.

Pavydėtinas politinis nenuoseklumas, kurį mokslininkai vadina kognityviniu disonansu: Vyriausybė viena ranka kuria gana brangias priemones, kurios, kaip tikimasi, sugrąžintų iš užsienio emigravusius tautiečius, kita ranka streikuojančius mokytojus nakčiai stumia į miegmaišius (kitaip – emigracijon), spjaudama į orumą tų, kurie ligi šiol Lietuvoje yra pasilikę. Pas mus mėgstama kalbėti apie piliečių orumą, savigarbą, tačiau vargu, ar susimąstoma apie šių sąvokų prasmę. Nors kalbama kone kasdien.

Nes tai – kalba apie individo, asmenybės santykių su visuomene. Andai praėjusiąją savaitę daugiau nei pusšimtis Seimo narių pateikė svarstyti naujų įstatymų pataisų, kurių tikslas – apsunkinti šeimose skriaudžiamų vaikų paėmimą. Ši iniciatyva susijusi su viena kaunietiška istorija ir dar, kaip teigiama, šimtais kitų, kai Vaikų teisių apsaugos tarnyba (VTAT) esą nepagrįstai iš šeimų paėmėdavo jų atžalas, prieš kurias buvo smurtaujama. Sprendžiant iš viešos erdvės reakcijų, visuomenė netruko pasidalinti. Vaikų teisių pagrindų įstatymo, Seimo veik vienbalsiai priimto š.m. pradžioje po tragiškos keturmečio Mato nužudymo Kėdainiuose istorijos, taisyso autoriai išsijuoję tvirtina, esą dabar galiojančios tvarkos, leidžiančios VTAT iš smurtaujančių šeimų paėmti vaikus, rėmėjai Lietuvoje yra tarsi analogiškos norvegų „Barnevernet“ (Norvegijos vaikų ir paauglių teisių apsaugos valstybinė tarnyba) agentai. Maža to – yra remiami norvegiškų pinigų ir turintys sąsąjus su paslaupingų vaikų pardavimo ar perleidimo „kam reikia“ verslu. O bukapročiai tų tarnybų pareigūnai vaikus atima siekdami kažin kokių statistinių rezultatų.

Gi pastarieji pažymi, esą įstatymo taisyimas dabar reikėtų riboto (nors esą kas tą išmatuos) smurto prieš vaikus įteisinimą. Vieni psichologai aiškina, kokias negrįžtamas problemas patiria iš šeimos paimtas ir globėjams ar į vaikų namus nukreiptas vaikas. Kiti atkerta, kad tokiu atveju geriau tegu vaikas patiria tam tikrų psichologinių – socialinių problemų, tačiau kitaip, nei Kėdainiuose, lieka gyvas.

Aptikau ir kitokių požiūrių į tą problemą. Štai ekonomistas Raimondas Kuodis savo feisbuko paskyroje rašo: „Apie ISTERIJOS (paženklinta autorias - R.S.) ekonomika: Tarkime, kad reforma išsaugos vieno vaiko gyvybę per metus, o tai apie 2 mln. EUR. Sistemos sukūrimui reikės... 331 mln. EUR! Sistemos išlaikymas turbūt kainuos daugiau nei 10 mln. EUR per metus (patikslinkit, kas tiksliau žinot). Tokiu atveju, reikalas smarkiai nepraeina kaštų - naudos analizės.“

Nesiginčiju dėl galimų skaičių. Nesu susiskaičiavęs. Tačiau, švelniai tariant, nesu tikras, kad tokių diskusijų esmę kaštų beigi naudos analize galima išmatuoti. Tokia analizė gal yra vienas būdų ekonomikos rodiklius skaičiuoti, tačiau toli gražu ne universali.

Reikalas gali būti paprastesnis ir kartu sudėtingesnis. Turime elementarų pasaulėžiūrų susidūrimą, kada požiūrių derinimo kultūros neturinti visuomenė ima ir pasidalina dėl klausimo, kur yra mūsų esminiai prioritetai: ar valstybė turi teisę kištis į šeimos viduje vykstančius reikalus? O gal tik tuomet, kai kas nors šeimoje ką nors užtvatina ligi nepaslepjamų mėlynų ar negyvai? O gal išvis šeimos ribos neturi jokios reikšmės, kada mes kalbame apie individo (sutuoktinio, žmonos, paauglio, vaiko) teises arba gerovę?

Ir jeigu dėl to nesutaria politikai, ką daryti mums? Ypač tiems, kurie nuo sovietmečio patologiškai nepasitiki visomis be išimties valstybės tarnybomis bei institucijomis, kiekvienas protestas prieš tų tarnybų veiksmus kelia ne tik entuziazmą, bet ir beribį pasitenkinimą. Štai net į Ameriką pabėgusios buvusios Seimo narės Neringos Vencienės advokatai ekstradicijos byloje pateikia argumentus, esą jų gina moji Lietuvoje vykdė sukilimą prieš valdžią.

J. Džiugelis: „Mano misija – padėti žmonėms“

Pakilus sovietmečio uždangai ir išvykus į užsienį, nustebau, kiek ten daug neįgaliųjų žmonių! Su palyda, vienu, riedančių vežimėliais... Tuomet mūsųose re-tai sutikdavai neįgalų, nes... jie buvo uždaryti namuose. Praėjusią savaitę Birštone vykęs susitikimas su neįgaliojo vežimėlyje sėdinčiu Seimo nariu Justu DŽIUGELIU – akivaizdus įrodymas, kaip pasikeitė mūsų šalis, o atkaklumo ir valios pastangomis svajones galima paversti realybe.

- Labai norėčiau ne formalus pokalbio, bet šilto pabendravimo, - prakalbo svečias, prisiminęs apie savo kelią į Seimą.

J. Džiugeliui – 31-eri. Gimė Vilniaus rajone. Aštuntą mėnesį gydytojai diagnozavo raumenų atrofiją, taip pat išpėjo, kad liga progresuos.

- Tai sužinojęs tėvas nepabėgo, kaip dažnai nutinka kitose šeimose, tad augau pilnoje šeimoje, - šypsodamasis kalbėjo Justas.

Mokykla, klasė ir klasiškai buvo namai, į kuriuos kartą per savaitę atėdavo mokytoja. Kitomis dienomis berniukas „graužė“ knygas. Svečias atviravo, kad sunkiausia buvo paauglystėje, galvojo net apie savizudybę - žudė ne liga, o vienvė. Gelbėjo mama, kuri kartodavo, kad turiu protą, turiu liežuvį, galiu kalbėtis su žmonėmis, turiu savo tikslų, svajonių... Mano negalia nėra gyvenimo pabaiga...

- Tie žodžiai skatino mane kabinintis į gyvenimą ir jį keisti. Po kelerių metų nusprendžiau ne tik mokyti, bet ir save realizuoti. Susiradau kompiuterinio raštingumo mokytojo darbą. Mano mokiniai – vyresniojo amžiaus žmonės, man tik šešiolika. Buvo drąsu! Pirmuoju darbu labai didžiavausi. Galėjau prisidėti prie savo tėvų bendro ūkio, padėti pinigais ir jaučiausi pilnavertis, - prisiminė vaikystę svečias.

Vėliau Justas pajuto „verslumo gyslelę“, kurią, mano, paveldėjo iš senelio, tuomet vadinamo „spekulantu“, ir pradėjo prekiauti mobiliaisiais telefonais. Tai buvo vienas iš jaunuolio pomėgių. Verslas sekėsi gerai ir netruko peraugo į prekybos tinklą. Dvidešimtmetis Džiugelis jau turėjo mobiliųjų telefonų saloną. Užėjus krizei, elektronikos prietaisais prekiaavo Europoje. Būdamas dvidešimt septynerių nutarė kažką nuveikti socialinėje srityje.

- Prisiminiau savo sudėtingiausią etapą paauglystėje ir panorau darbuotis švietimo srityje. Įsteigiau Viešąją įstaigą, kuri rūpinasi neįgaliųjų vaikų integracija. Pradėjau apie tai garsinti Lietuvoje, daryti įvairius, integralius projektus, keisti visuomenės požiūrį į negalią... Apie tai dar buvo mažai kalbama. Šioje įmonėje padirbęs trejetą metų supratau, kad tuos dalykus reikia keisti nacionaliniu lygiu. Pabandžiau ir man pa-

vyko tapti politiku. Antrus metus dirbu Parlamente, esu Seimo narys, važinėju po Lietuvą, bendrauju su žmonėmis, bandau atsakyti jiems rūpimus socialinės politikos, ekonomikos ir kitus klausimus. Jei tuo metu nesugebu atsakyti, pasiimu kontaktus, pasiaiškiname ir susisiekiame atgalios. Manau, tik per ryšį, gyvą ryšį, kurio neturėjau paauglystėje, galima pasiekti geriausių rezultatų ir padėti žmonėms. Viena iš mano misijų ir yra padėti žmonėms sukurti tokią šalį, tokią Lietuvą, kurioje silpniausi žmonės jaustųsi stiprūs, - baigdamas prisistatymą teigė Seimo narys.

Parlamente Džiugelis dažnai kartoja frazę: „Mūsų šalis stipri bus tiek, kiek stiprus bus silpniausias jos narys“. Justas yra Neįgaliųjų teisių komisijos, kuri rūpinasi ne tik neįgaliaisiais, bet ir vyresniojo amžiaus žmonėmis, jų problemomis, užimtumu, socialinėmis išmokomis ir pan. narys. Į šią komisiją raštu, žodžiu galima visiems kreiptis rūpimais klausimais... Vienas iš Džiugelio pradėtų darbų yra Socialinių įmonių reforma, kurioje daugiausia kalbama apie įdarbinimą, asmeninio asistento reglamentavimą. Lietuvoje tai naujovė, liečianti daug socialinių grupių, pradedant šeimomis, auginančiomis neįgalius vaikus, baigiant senovo amžiaus žmonėmis, kuriems sudėtinga pasirūpinti savimi. Nemažai darbų jau nuveikta, daug - planuose. Apie juos, anot parlamento, galėtų kalbėti ilgai ilgai. Bet jam įdomiau išklausti ir birštoniečius, atsakyti į jų klausimus... Kad ir nepatogius...

Vienas tokių klausimų buvo „Kodėl išėjo iš valdančiosios daugumos? Kaip žinia, J. Džiugelis į Seimą atėjo Valstiečių ir žaliųjų partijos, kurią neseniai paliko, gretose...“

- Neapsikenčiau tam tikros valdymo frakcijos tvarkos. Turėjome viešą konfliktą su frakcijos vadovu, nenorą susikalbėti... Manau, privalejome išsiaiškinti dviese. Tokio noro nebuvo. Dar man nepatiko tušti politikavimai, kurie vyksta pastaruosiu metu, beprasmių tyrimų komisijų kūrimas, žvalgymasis į praeitį, kas ten kokią krizę sukėlė, vizijos neturėjimas...Negaliu eiti prieš savo

valią, atėjau vykdyti konkrečių darbų. Juos dabar gal ir sunkiau bus įgyvendinti, bet save gerbiančiam Seimo nariui turėtų būti gėda nepalaikyti bendrų darbų, - sakė Džiugelis.

2016 m. pradėdamas rinkiminę kampaniją jis rugpjūčio 1 – 23 dienomis elektriniu neįgaliojo vežimėliu keliavo po Lietuvą, bendravo su žmonėmis. Įveikė 723 km maršrutą nuo Vilniaus Katedros aikštės per šiaurės Lietuvą, pajūrį ir panemune grįžo į Kauną.

- Važiavau kasdien, bet koku oru. Pagavau „kablį“ bendrauti su žmonėmis. Buvo smagu, - sakė svečias.

Paklaustas, už kokį kandidatą į Prezidentus balsuos, atsakė, kad dar nežino, nes ne visos partijos iškėlė savo kandidatus. Bet žino, už ką ne balsuos. Prezidentu rinktą, kurio rinkiminė programa nebus populistinė ir atitiks tikrovę. Birštoniečiai sveičia klausinėjo ir apie Ukrainą, Krymą, prašė išsakyti nuomonę apie vaikučių paėmimą iš šeimų ir pan. Paprašytas įvardinti tris punktus, kokių labiausiai reikėtų savo namuose gyvenantiems neįgaliesiems bei garbaus amžiaus žmonėms, kad jie gerai jaustųsi ir nereikėtų kęsti vienvė, Seimo narys atsakė:

- Pirmą - medicininių paslaugų „atėjimas“ iki namų. Antra - savanorystė. Žmonėms su negalia smagu, kai lankosi socialiniai darbuotojai, atsiranda tam tikras ryšys, bet to bendravimo maža. Į šią veiklą galėtų būti įtraukti savanoriai. Trečia – kai žmonės gali ir nori išeiti iš namų, bet nežino kur. Lankyti kultūros renginius, kažkur nuvažiuoti, keliauti – brangu. Galėtų gelbėti Mainų programa. Pavyzdžiui, garbaus amžiaus žmonės eina į mokyklas ir ten veda pamokas jaunimui. Apie gyvenimą, savo patirtis. Manau, nauda būtų abipusė...

Beje, birštoniečiai – labai aktyvi bendruomenė. Jie daug ką turi, daug kuo užsiima, keliauja, lanko paskaitas, mankštas... Net ir su mokyklinukais, darželinukais bendrauja. J. Džiugelis paprašė užsukti ir pas jį, kai lankysis Seime...

Onutė Valkauskienė
Autorės nuotrauka

Visi kartu įamžinkime kraštiečio poeto Justino Marcinkevičiaus atminimą

Greitai bus aštuoneri metai, kai kraštiečio Poeto Justino Marcinkevičiaus nėra tarp mūsų – jo netekome 2011-ųjų vasario 16-tąją. Tačiau išėjo tik žmogus. Liko Kūryba, prasmingas ir santūrus Gyvenimas, iš kurių mokėmės ir vis dar mokomės mylėti savo namus, savo kraštą, savo kalbą, žmones ir Lietuvą.

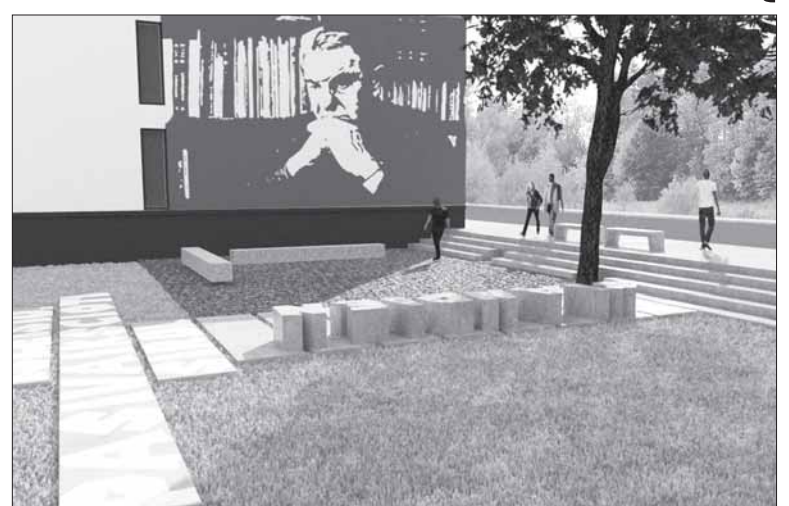
Visa tai bus gyva, kol gyva bus mūsų Atmintis apie Poetą, todėl puoselėkime šią atmintį visi kartu ir tęskime kraštiečio Poeto Justino Marcinkevičiaus atminimo įprasminimo Prienų krašte darbus, pradėtus dar 2011-aisiais: Poeto vardu pavadinta Prienų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, atidengtas paminklinis akmuo gimtinėje Važatkiemyje, rengiami Poeto kūrybos skaitymai, bibliotekoje atidarytas Poeto Justino Marcinkevičiaus memorialinis kambarys, į kurį iš jo namų Vilniuje perkelta

Asmeninė biblioteka, minint 85-ąsias Poeto gimimo metines surengta konferencija „Laiko negali pasirinkti“, parengta kilnojamoji paroda „Justinas Marcinkevičius. Nuo ištakų iki šiandienos“.

2016 m., diskutuojant su krašto bendruomene, nutarta prie Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos įrengti kiemelį su meniniais akcentais, įprasminančiais kraštiečio Poeto Justino Marcinkevičiaus atminimą. 2018 m. parengtas meninio akcento ir viešosios erdvės sutvarkymo techninis darbo projektas.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka (įmonės kodas 188210711) kviečia visus finansiškaai prisidėti prie šios idėjos įgyvendinimo. Atsiskaitomosios sąskaitos numeris LT784010051004168925 AB Luminor Bank, banko kodas 40100.

Telefonas pasiteirauti +370 319 60 380.

Ūkininkai kviečiami aktyviau naudotis parama pasėlių draudimui

Iki gruodžio 31 d. galima kreiptis dėl paramos pasėlių ir augalų draudimui. Siekiant paskatinti ūkininkus aktyviau naudotis draudimo įmokų kompensavimu, nuo rudens įsigaliojo taisyklių pakeitimai, ieškoma geresnių žalos atlyginimo būdų.

Pirmavo Jonišio, Pakruojo, Šakių savivaldybės

Parama teikiama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 - 2020 metų programos (KPP) priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos sritį „Pasėlių ir augalų draudimo įmokos“. Šiam paraiškų priėmimo etapui skirta apie 2,3 mln. Eur paramos lėšų, jomis kompensuojamos pasėlių ir augalų draudimo įmokos.

Dėl paramos gali kreiptis fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla: augalininkyste, sodininkyste ar daržininkyste. Kaip teigia Žemės ūkio ministerijos 1-ojo Europos Sąjungos paramos skyriaus patarėjas Edvardas Makščekas, pasėlius ir augalus nuo rizikų, susijusių su meteorologiniais reiškiniais, 2017 m. draudė 671 ūkis. Pagal apsidraudusių skaičių pirmavo Jonišio, Pakruojo, Šakių, Kėdainių ir Kupiškio savivaldybės.

2017 m. apdraustas plotas siekė 201 tūkst. ha, iš viso ap-

drausta apie 10 proc. visos aramosios žemės deklaruoto ploto. Kompensacijoms išmokėta apie 2,9 mln. Eur.

Ministerija tobulina kompensavimo sistemą

Šalna, audros, krušos – tai rizikos, nuo kurių savo pasėlius ir augalus dažniausiai draudžia Lietuvos ūkininkai. „Pastaraisiais dvejais metais susidarė neeilinė situacija, kai dvejus metus iš eilės susiklostė nepalankios žemės ūkio gamybai oro sąlygos. 2017 m. buvo ekstremaliai didelis kritulių kiekis, 2018 m. – sausra. Tokia padėtis paskatino žemės ūkio ministrą Giedrį Surplį sukurti Pasėlių draudimo sistemos tobulinimo darbo grupę. 2018 gruodį darbo grupė įpareigota pateikti siūlymus sistemos tobulinimo veiksams, kad paskatintų ūkininkus draustis, o draudimas geriau užtikrintų žalos atlyginimą“, – pasakoja E. Makščekas.

Tam, kad ūkininkai dar aktyviau naudotųsi draudimo įmokų kompensavimu, nuo rugsėjo

Pasėlius ir augalus nuo rizikų, susijusių su meteorologiniais reiškiniais, 2017 m. draudė 671 ūkis. Apdraustas plotas siekė 201 tūkst. ha.

1 d. įsigaliojo taisyklių keitimas, kuriuo atsisakoma aktyvaus ūkininko patikros (tai paspartins paraiškų administravimą) bei ankstinamas iki 50 proc. paramos dalies išmokėjimas. Be to, 2019 m. bus taikomas didesnis paramos intensyvumas: kompensuojama draudimo įmokos suma didinama nuo 65 iki 70 proc., o žalos riba mažinama nuo 30 iki 20 proc.

Tiesa, kompensuojama suma negalės viršyti žemės ūkio ministro įsakymu nustatytą draudimo įmokų sumos dydžių 1 ha deklaruoto ploto pagal pasėlių ir (arba) augalų rūšis. Didžiausias draudimo įmokos

įkainis, kai nedraudžiama nuo stichinės sausros: cukriniams runkeliams – 32 Eur/ha, vasariams, ankštiniams javams – 16 Eur/ha, vasariams rapsams – 30 Eur/ha, žieminiams javams – 36 Eur/ha, žieminiams rapsams – 88 Eur/ha, kitiems augalams – 14 Eur/ha. Kai draudžiama nuo stichinės sausros, įkainiai auga: cukriniams runkeliams – 56 Eur/ha, vasariams, ankštiniams javams – 30 Eur/

ha, vasariams rapsams – 44 Eur/ha, žieminiams javams – 48 Eur/ha, žieminiams rapsams – 104 Eur/ha, kitiems augalams – 24 Eur/ha.

Parama mokama, net jei įvykio nebuvo

Prieš teikdamas paraišką minėtajai paramai gauti, pareiškėjas su draudimo bendrove turi pasirašyti draudimo sutartį/draudimo paraišką ne ilgesniam kaip vienam augalų vegetacijos laikotarpiui. Visą pagal draudimo sutartį mokėtiną draudimo įmoką pareiškėjas turi sumokėti tik po paramos paraiškos pateikimo savivaldybei dienos. Paraiškos priimamos savivaldybių, kuriose įregistruota pareiškėjų žemės ūkio valda, administracijose.

Parama mokama neatsižvelgiant į tai, ar draudžiamasis įvykis įvyko, ar ne. Parama finansuojama iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

Užs.Nr.110

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI: EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Tarybos posėdis

Dalė LAZAUSKIENĖ

Lapkričio 29 dienos Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje buvo priimti sprendimai 27 klausimais.

Panaikinti du skyriai

Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalios LR Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas, kuris reglamentuoja, kad savivaldybės administracijos skyrių sudaro ne mažiau kaip keturios pareigybės. Todėl Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje nuspręsta sujungti tuos skyrius, kuriuose dirbo po du ar tris specialistus. Panaikintas Informacinių technologijų skyrius, o skyriaus funkcijos su pareigybėmis priskirtos Bendrajam skyriui; neliks ir Civilinės metrikacijos skyriaus - jo funkcijos su pareigybėmis perėjo Teisės ir personalo skyriui.

Į struktūrinius padalinius neįeinančio valstybės tarnautojo - tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus - pareigybę priskirta Socialinės paramos ir sveikatos skyriui.

Gaus lėšų dviejų bendruomeninių namų įkūrimui

Tarybos nariai balsų dauguma pritarė projektui „Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Prienų rajone“, kuris bus teikiamas finansinei paramai iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų gauti. Prienų rajonui bus skirta 237 000 Eur negražinama subsidija, savivaldybė privalės užtikrinti netinkamų projekto išlaidų finansavimą. Projektas vykdomas kartu su Jiezno paramos šeimai centru. 70 proc. lėšų numatyta dvejim Bendoruomeniniams vaikų globos namams įrengti, 30 proc. - Jiezno vaikų dienos centro patalpų remontui bei lifto neįgaliesiems įrengimui.

Svarstant šį klausimą, kilo nemena Tarybos narių reakcija. Vai-

Autorės nuotrauka

dotas Kupstas suabejojo, ar tikslinga investuoti į Jiezno vaikų dienos centro plėtrą, jeigu buvusių Globos namų auklėtiniai bus perkelti į kitas seniūnijas. Jam buvo atsakyta, kad šis centras pasitarnaus Jiezno ir Stakliškių krašto šeimų vaikų užimtumui.

Į opozicijos repliką, kad bendruomeniniams namams tinkamų būstų vertėto ieškoti kuo arčiau Dienos centro, atsakiusi Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Rima Zablackienė paaiškino, jog buvo gautas vienas pasiūlymas ir iš Stakliškių seniūnijos, tačiau jis netenkino dėl per aukštos kainos.

Šiuo metu vykdomos dviejų sodybių Ašmintoje ir Pakuonyje su žemės sklypais vertės nustatymo procedūros. Įsigytos sodybos po rekonstrukcijos bus pritaikytos bendruomeniniams namams – kiekvienoje jų, globjami socialinių darbuotojų, apsigyvens po aštuonis vaikus. Tarybos narys Arūnas Vaidogas pareiškė, kad šešiolikos mokyklinio amžiaus vaikų perkėlimas būtų į šią seniūniją – tai bandymas sustiprinti ir išsaugoti Pakuonio pagrindinę mokyklą. Cezaras Pacevičius atkreipė dėmesį į tai, kad išaugs finansinė bendruomeninių namų administravimo našta.

Dėl paramos žemdirbiams

Žemės ūkio skyriaus vedėja Aušra Tamošiūnienė pristatė Kaimo plėtros rėmimo fondo lėšų skyri-

mo tvarkos pakeitimus, kurie parengti, atsižvelgiant į gautus ūkininkų pašymus ir į antrus metus iš eilės susiklosčiusią ekstremalią situaciją žemės ūkyje.

Įtraukti papildomi punktai, kuriais vadovaujantis ūkininkams galės būti skiriama šio fondo parama. Pareiškėjų prašymu, galės būti kompensuotos gamybinių pastatų ir statinių techninės dokumentacijos rengimo išlaidos (iki 500 eurų); iš dalies padengtos gamybinių patalpų nuomos mokesčio, žemės mokesčio išlaidos; skiriama iki 400 eurų už sukuriamą kiekvieną naują darbo vietą ir iki 2000 eurų - arteziniams šuliniams įsirengti tais atvejais, kai nėra galimybės jungtis prie vandentiekio tinklų.

A.Vaidogas primygtinai siūlė, kad šis sprendimas įsigaliotų nuo kitų metų, nes šie jau baigiasi, o minėtame fonde 2018 m. paraiškoms patenkinti numatyta ne tokia didelė – 45 tūkst. eurų suma. Kita vertus, jis išveglė, kad papildomi punktai galimai parengti konkreitiems koalicijos partnerių „bičiuliams“. Valsiečiams ir žaliams atstovaujantis Martynas Butkevičius šiame projekte nematė nieko asmeniško, jo įsitikinimu, gerai, kad fondo lėšų skyrimo tvarka papildyta, atsižvelgiant į konkrečius ūkininkų poreikius.

Už papildomą paramą žemdirbiams balsavo šešiolika politikų. Iš sprendimo buvo išbrauktas tik vienas

punktas - pasiūlymas Kaimo rėmimo fondo lėšomis ūkininkams kompensuoti artezinių šulinių įsirengimą kaimo vietovėse. Ilgai diskutavę ir nesutarę dėl kompensavimo kriterijų, Tarybos nariai nusprendė prieš šio klausimo sugrįžti vėliau.

Dėl sausringos vasaros žemdirbiai patyrė nemenkų nuostolių, todėl A.Vaidogas, atsižvelgdamas į Prienų rajono smulkiųjų ir vidutinių pieno gamintojų asociacijos narių prašymą atleisti rajono ūkininkus nuo žemės mokesčio 2018 metais, parengė Tarybos sprendimo projektą dėl žemės mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų nustatymo fiziniams ir juridiniams asmenims. Pasak mero, šis pasiūlymas kiek pavėluotas, nes visi, turintieji žemės, mokesčių už ją privalėjo sumokėti iki lapkričio vidurio. Jo nuomone, ūkininkai dėl kompensacijų turi galimybę kreiptis į Kaimo plėtros rėmimo fondą.

Tarybos komitetuose A.Vaidogo pasiūlymas buvo atmetas. Bendruomenių reikalų komiteto narių nuomonės išsiskyrė. V.Kupstas pasiūlė į sprendimo projektą įdėti „saugiklius“, kad žemės mokesčiai būtų kompensuoti ne visiems žemės savininkams, o tik tiems, kurie žemę deklaravę ir ją dirba. Tačiau ir su šiuo pataisymu sprendimo projektas tesurinko mažumą šalininkų.

„Pasiskolino“ lėšų Jūrės kelio remontui

Pristatydamas vieną iš klausimų, Statybos ir ekonominės plėtros skyriaus vedėjas Robertas Želvyas Tarybos narius informavo apie seniūnijoms skirtų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų perskirstymą – parengtas sprendimo projektas, pagal kurį 60 tūkst. eurų bus nukreipta į prastos būklės Jūrės kelio (Veiverių sen.) remonto darbus.

Meras akcentavo, jog labai svarbu šiemet baigti Jūrės kelyje rangovų jau pradėtus darbus. (Apie tai, kad pusė kelio sutvarkę kelininkai dingę, nes pritrūko lėšų, prieš kelias dienas rašė „Kauno diena“, - aut.

pastaba). Visgi skyriaus vedėjas pasiteiravo, ar programos pasikeitimai suderinti su seniūnais. Paašškėjo, jog tokia praktika savivaldybėje netaikoma. Dėl to Tarybos nariai turėjo priekaištų, balsavimo metu parengtam projektui nepritarė keturi Tarybos nariai, du susilaikė, vienas nebalsavo. Sprendimas priimtas trylikos politikų balsais. Mero siūlymu, į posėdžio protokolą įtraukta pastaba, jog iš seniūnijų paimtos lėšos kelių remontui kitais metais būtų sugrąžintos.

Atsakė į paklausimus

Posėdis baigėsi mero A.Vaidogo klausimais į A.Vaidogo paklausimus, kuriuos jis pateikė praėjusio mėnesio Tarybos posėdyje. Meras pripažino, jog rangovai vėluoja atnaujinti Prienų miesto gatvių apšvietimą, lapkričio pabaigoje buvo įrengta vos trečdalis LED gatvės šviestuvų. Dėl to pradėti skaičiuoti delpiniginiai. Įmonė paspartino darbus ir juos planuoja baigti iki šių Kalėdų.

Meras be seniūnijos atstovų negalėjo tvirtai atsakyti, kodėl vis dar neišasfaltuota Pakuonio miestelio Vėjo gatvė. Į klausimą, už kokias lėšas buvo išgrįstas šaligatvis į Pakuonio pagrindinę mokyklą, atsakė Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja R.Zabackienė. Ji pastebėjo, jog pagrindinis takas, vedantis į mokyklą, tarnavo kelis dešimtmečius, kol visiškai suiro. Šaligatviui sutvarkyti buvo panaudotos senos, iš rekonstruojamos P.Martišiaus gatvės Prienuose atvežtos šaligatvių plytelės. Pasinaudodamas proga Tarybos narys C.Pacevičius atkreipė dėmesį į prastą šaligatvio, vedančio į „Revuonos“ pagrindinę mokyklą, būklę. Meras pažadėjo, jog kitais metais ši mokykla bus apjuosta nauja tvora, tuomet bus atnaujintas ir pagrindinis takas.

Meras taip pat informavo, kad už Prienų miesto stadiono įrengimą su rangovais neatsiskaityta, nes pritrūko lėšų. Jis tikisi, kad metų pabaigoje likus lėšų nuo objektų įrengimo kitose savivaldybėse, jos bus perskirstytos, tuomet atsiras galimybė atsiskaityti su rangovais

Dainininkas Vudis: savo gyvenimą reikia ir galima valdyti

Muzikiniame televiziniame realybės šou projekte išgarsėjęs dainininkas, grupės DAR narys Arvydas Martinėnas-Vudis atvirai kalba apie savo nuopolių: jis turėjęs rimtų problemų dėl alkoholio ir narkotikų.

Jau septynerius metus be svaigalų ir kvaišalų gyvenantis 34-erių metų vyras džiaugiasi, kad jam savo jėgomis pavykė išbristi iš šito liūno. Tačiau žmonėms, už kuriuos priklausomybės stipresnės, jis patarė nepulti į neviltį: išeitis – specialistų pagalba.

Būtina kalbėti

Dainininkas A. Martinėnas, geriau pažįstamas kaip Vudis, išgarsėjo 2005 metais sudalyvavęs LNK realybės šou „Kelias į žvaigždes“. Jam pasibaigus, atlikėjas nesugebėjo susitvarkyti su jį užklupusia šlove – paniro į alkoholio bei narkotikų liūną. Dabar Vudis apie tai šneka atvirai, net pasiūpindamas iš savęs, prisimindamas, ko tik nėra iškrėtęs, būdamas nestabilus.

„Būtinai reikia kalbėti šiomis opiomis temomis. Kuo daugiau žmonių tai darys, tuo didesnė pagalba bus priklausomybių turintiems. Kitų situacijose, istorijose jie gali atpažinti save, pasisemti patirties“, – samprotavo dainininkas.

Būtinumą atvirai dalytis savo patirtimi patvirtina ir tai, kad per pastaruosius dvejus trejus metus Vudis yra sulaukęs bene penkių žmonių skambučių, kurie norėjo pasikalbėti, prašė patarimų. „Tikiuosi, kad viešai pasakojama mano istorija, patarimai kažkam pasitarnauja“, – viliasi Vudis.

Tarsi užburtas ratas

Dainininkas neturi vienareikšmiško atsakymo, kodėl į narkotikus, alkoholi įninka net jauni žmonės, kurie tarsi didelių problemų dar neturi.

„Kaip sakoma, jaunystė kvailystė – norisi visko išbandyti ir taip įsisukti į tą užburtą ratą. O galbūt šiek tiek trūksta informacijos apie tai, kokie pavojai tyko, kokios yra priklausomybių pasekmės?“ – svarstė pašnekovas.

Vudis pastebėjo, kad ir suaugusieji kalti dėl tokios situacijos: jokios šventės, pobūviai, susitikimai neapsieina be alkoholio. Visa

tai nuo mažens mato ir vaikai. Toks gyvenimo būdas tampa tarsi norma, tradicija.

Dainininkui buvo tapę įprasta išgerti šiek tiek brendžio „ant drašos“ lipant į sceną, po to atsipalaiduoti po įtempto koncerto ir pan. Ir to „šiek tiek“ vis daugėjo...

Reikia motyvacijos

Vasarą tėvu tapęs Vudis prisimena, kad per alkoholi, narkotikus vos neprarado savo sužadėtinės, iškilo pavojus jo muzikinei karjerai, turėjęs stiprių sveikatos problemų.

„Yra žmonių, kurie moka saikingai gerti – išgeria taurę vyno, ir viskas. O man taip neišeina. Žinau, jei išgerčiau vieną taurę, vėliau reikėtų ir dar kitos, ir dar vienos...“ – prisipažįsta atlikėjas. A. Martinėnas pastebėjo: jei priklausomas žmogus nėra atradęs savęs – taip ir skęsta tame priklausomybių liūne. Kad priimtum sprendimą atsakyti svaigalų, kvaišalų, reikia labai stiprios vidinės motyvacijos ir labai svarbu turėti mėgstamą darbą, veiklą, pomėgius.

Kita vertus, išsikapanoti iš priklausomybių liūno yra kur kas sunkiau nei jame atsistoti.

„Priimi sprendimą, bet pavyksta gal tik iš dešimto ar penkiasdešimto karto. Turbūt daug kam, kuris yra bent kartą normaliai priliuobęs, yra pažįstama situacija: ryte dievogojiesi, kad tikrai nebegersi. Praeina savaitė kita ar keli mėnesiai – ir vėl grįžti į tą pačią stadiją“, – patirtimi dalijasi dainininkas.

Prieš gerus septynerius metus alkoholio atsisakęs atlikėjas žino ir ką reiškia „atkristi“ – prireikė net greitosios pagalbos. Taip nutikus, Vudis pataria nenuleisti rankų, nepasiduoti

Pasak Arvydo Martinėno - Vudžio, opiomis priklausomybių temomis kalbėti būtina – kitų situacijose, istorijose žmonės gali atpažinti save, pasisemti patirties. Nuotr. iš asmeninio archyvo www.vudis.lt.

ir siekti užsibrėžto tikslo – gyventi blaiviai.

Ne prarandama, o atrandama

Dažnai žmonės, laisvalaikį leidžiantys su stikleliu, vyno taure, save teisingai – esą gyvenime maža malonumų, kodėl viso to atsiskaityti.

„Nesutikčiau, kad nėra kitokių malonumų. Galbūt jiems vaizduotės neužtenka? Yra daugybė veiklų, kurios teikia malonumą: sportas, žaidimai, gamta, pabuvimas su draugais, šeima. Kiekvienas žmogus turi vienokį ar kitokį talentą, tik reikia jį savyje atrasti. Atsisakius alkoholio ar narkotikų, nieko neprarandama, atvirkščiai – tik atrandama“, – teigė pašnekovas.

Vudis, lygindamas dabartinį savo gyvenimą su tuo laikotarpiu, kai jį lydėjo svaigalai, kvaišalai, įžvelgė didžiulį skirtumą: kitokios, švaresnės viltys, mintys, kitomis akimis žiūri į pasaulį, turi daugiau laiko sau ir kitiems, vyrauja geri santykiai su artimaisiais, gera savijauta ir kt.

„Mane visą laiką lydi skambios natos, daina. Turiu garso įrašų studiją, ją puoselėju, tobulinu. Sis užsiėmimas, kūryba yra mano aistra. Galbūt

tai mane ir gelbėja“, – dainininkas džiaugiasi kiekviena blaivia diena.

Būtina kreiptis pagalbos

Išbrūdes iš priklausomybių liūno Vudis įsitikino: savo gyvenimą būtina ir galima valdyti. „Kadangi alkoholio vartojimo valdyti negaliu, jo atsisakiau“, – priduria pašnekovas.

Dainininkas neslepia, kad pradėjęs gyventi blaivų gyvenimą yra sulaukęs skeptikų replikų, tačiau į jas nekreipia dėmesio. Jis pastebėjo, kad savo gyvenimą geria linkme keičiantys žmonės gali daryti įtaką ir kitiems: formuojasi kompanija, kurioje alkoholio vartojama mažiau, atsiranda bendrų pomėgių.

Dainininkas pasidžiaugia, kad su savo bėda susitvarkė pats, tačiau kai patiems to nepavyksta, patarė ieškoti specialistų pagalbos.

„Visi žmonės yra skirtingi, vieni gali su savimi susitvarkyti, kiti – ne. Tiems, kuriems trūksta vidinės stip-

rybės, reikia kažkokio ramsčio, būtina kreiptis į specialistus. Tai nėra kažkokio silpnumo parodymas ir kreiptis pagalbos neturėtų būti jokia gėda. Kur kas didesnė gėda yra būti prisiliubusiam“, – teigė pašnekovas.

Padeda specialistai

Kad vienam susitvarkyti su priklausomybės keliamais iššūkiais yra be galo sunku, pastebi ir tokiems žmonėms konsultacijas teikiantis Lietuvos psichologų sąjungos narys, psichologas-psichoterapeutas Julius Burkauskas. Jo teigimu, Sveikatos apsaugos ministerija išskiria psichosocialinės reabilitacijos paslaugą ir Minesotos programą kaip vieną efektyviausių reabilitacinių gydymo būdų. Padėti gali gydymas vaistais ir psichoterapija.

„Man labai įsiminė psichiatro Emilio Subatos žurnale „Biologinė psichiatrija ir psichodarmakologija“ spausdinamas pasisakymas: „Kai šalyje priklausomybės sindromas suvokiamas kaip „silpnavališkumo“ arba „moralinio silpnumo“ yda, o ne galvos smegenų sveikatos sutrikimas, tai atrodo, kad nereikia nuoseklios ir profesionalios gydymo bei sveikatos priežiūros sistemos. Atrodo, kad tokiems asmenims pakanka „paimti save į rankas“ ir viskas turėtų „susitvarkyti“. Tuo tarpu turintys darbo patirtį su sergančiais priklausomybės sindromu suvokia, kad perspėjimas „nustok gerti“ yra tas pats, kas pasakyti sergančiajam hipertenzijai „susimąžink savo kraujo spaudimą“, – mintimis dalijosi specialistas.

J. Burkauskas prisipažino palaikantis psichiatro nuomonę, kad geriausias ir tinkamiausias yra kompleksinis gydymas.

Projektas

„Gyvenimo kokybė – mūsų pačių rankose“ finansuojamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis. Uz.Nr.111

Prienu turguje
Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„...dovanosime tai, kas neįkainojama“

Įžengus į gruodį, vadintą siekiu, saiku arba Kalėdų mėnesiu, ir turguje galima buvo justti artėjančių švenčių laukimo nuotaiką. Tik spustelėjęs šaltukas naktį ir rytą, matyt, turėjo įtakos, kad ir prekeivių, ir pirkėjų buvo šiek tiek mažiau.

Ūkinių gyvūnų turgavietėje mašinoje, kad nesušaltų, pirkėjų „laukė“ vištos, vištaitės, „atvykusios“ vaizdingu istoriniu keliu iš Jurbarko.

„Argi čia šaltis?“, – sakė vienas ūkininkas, kraudamas pirkėjui maišus grūdų. Jis prisiminė savo vaikystės žiemas, kai į mokyklą nevezė geltonasis autobusiukas, o brido pėsčiomis per tokius pusnius, kad vaikų tik „galvukės“ kyšojo, arba: „ant didesnio kalno kuprinę pasidėję, ant jos atsėsdavom ir čiuošdavom būrys vaikų“. Pirkėjas gi antrino, kad jo iš mokyklos atvažiuodavo kartais paimti tėvukas arkliai kinkytomis rogėmis, bet tik spaudžiant tokiam šaltukui, kad net „nosį slėpdavo“. „Ir tėvukas daugiausia atvažiuodavo po sunkaus darbo kolūkio fermoje, žinoma, išgėręs, tik arkliai gi tuomet nevadeliuojami šeimnininkus tiesiai namo veždavo. Bet dabar, žiūrint iš šiandienos, kiek mūsų, tos kartos vaikų, būtų atėmusios vaikų teisės?“ – nebijodami šaltuko juokavo ir rimtai mintimis dalijosi vyrai. Išties, pa-

galvojau ir aš, nežinia kur būčiau užaugusi, galbūt net ne savo krašto žemėj... „Buvo kitas laikmetis, kitaip ir mus, išgeriančių daugiau tėvų vaikų, vienas kitas mokytojas žeminavo, – sakė burokėlius slėpdama storesniame maiše viena pirkėja. – Turtingesni jiems nušerdavo paršelių, papjaudavo veršiukų, o mes auštant, kai užmiega tėvas, išmokę mintinai prozos pastraipas ar eilėraščių po dešimtį, atsakinėdavom, „lepinėlių“ mažiau ir klausdavo“, – neapeidama aktualijų, mokytojų streiko, užsiminė susijaudinusi moteris.

O savo tėviškės laukuose išaugintus grūdus – kviečius, kvietrugius, miežius – ūkininkai pardavė po 10 eurų už centnerį, avižos, kaip visada, kainavo pigiau.

Laikydamas vos ne paskutinę šluotą akimirka lyg senis šaltis stabtelėjo Vidas iš Ingavangio. Sako, jog nuolatiniai pirkėjai daug nuperka ir vantu, ir šluotų, tad reikia ir seneliu šalčiu pabūti, nuolaidas padaryti.

„Dovanos ieškome originalios

arba dovanosime tai, kas neįkainojama“, – užklausti, ko šmirinėja po turgu, tikino Rasa ir Rytis. Šį kartą jiedu pirkė tik tai, kas valgomą, už 35 eurus nusipirko skrostą žąsį. Juos sudomino ir namie gaminti taukai bei spirgučiai, kurių indelis kainavo 0,50 euro. Dar jauni žmonės pirkė ir Bačkininkėlių bičių sunešto nektaro – medaus, už kurio kilogramą mokėjo po 6 eurus. Čia pat įsigijo pusės litro butelį naminio sėmenų

aliejaus, už jį mokėjo 3,50 euro.

Kad prasidėjo dovanų paieškos metas, buvo galima įsitikinti ir ten, kur prekiaujama naujais drabužiais, patalyne, užuolaidomis, įvairiomis kojineėmis. Yra pirkėjų, kurie, kaip tikino, ieško praktiškų, kasdien reikalingų dovanų. Jų pasidairo ir tarp sendaikčių. „Ieškome originalo gyvenime apskritai, kopijomis nesidomime“, – apie atvežtinius meno dirbinius, paveikslus ir gyvenimą sakė Titas, už rankos laikydamas būsimą žmoną, kuriai iš močiutės prekeivės nupirko rankų darbo šiltas megzta kumštines pirštines.

Kai šalčiau, daugiau perkama šviežios kiaulienos, jautienos. Į paviljoną nuolatiniai pirkėjai užsuka ir balbieriškietės ūkininkės Buliauskienės sūrių įsigyti, kurių galima pasirinkti pagal skonį – iš šviežio karvės pieno su razinomis, su spanguolėmis, su česnaku ir žolelėmis bei kitokių.

Prasidės Adventas, todėl daugėja ir perkančiųjų žuvį. Stintos, agurku kvepiančios, kilogramas kainavo 4,90 euro, strimelės – 1,39 euro, karpio – 3,90 euro, jūros lydekos (heko)

– 2,99 euro, karšto bei šalto rūkymo skumbės kilogramas – 5,50 euro.

Gruodžio pirmą dieną turgus gyveno įprastą gyvenimą. O kaip primena prof. L. Klimka, nuo Šv. Liucijaus prasidėdavo tikrasis kalėdinis prekymetis. Įdomūs ir šių turgų pavadinimai: šaškaturgis, skaistaturgis, saldaturgis. Pirmajame prekiauta šiltais rūbais, kailinukais, megztiniais... Viskuo, kas gins nuo žiemos speigo... Skaistaturgis – dovanų mugė. Vaikinas savo mieliausiajai pirkdavo skarelę, karolius, kaspinus. Sau – kepurę, žiebtuvėlį, lenktinį peiliuką... Saldusis turgus todėl, kad ten galima rasti visa, ko dar reikia šventiniam stalui. Medaus, kitų saldumynų, spanguolių, aguonų, džiovintų grybų, gabalinių cukraus. Ir kalėdinę žąsį ar pusę kiaulės galvos... Tik dabar viskas anksčiau ir anksčiau. Kaip nešina varškės sūriu sakė pirkėja birštonietė, jos vaikystės šventės buvo neskubios, trunkančios keletą dienų, ir kalėdaičiai ar prėskučiai, sako, būdavo kepami kaip apeiginė duonelė būtent Kūčioms, o šiandien jų jau buvo galima įsigyti ir turguje...

Prienu turguje perki, savo kraštą tu remi!!!

Nedaloma Lietuva

Gimtoji kalba: vertybė ar akmuo po kaklu? Ką mano emigrantai?

Lietuvių kalba - viena seniausių ir įdomiausių kalbų pasaulyje, turinti daugiausia vartotojų tarp rytų baltų. Jau nuo senų laikų lietuviai suprato gimtosios kalbos svarbą, kurią XVI amžiuje ypač akcentavo M. Daukša, teigdamas, jog gimtoji kalba yra žmogaus ir valstybės pagrindas: „Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas“, - teigia M. Daukša. Mūsų kalba atlaikė vieną didžiausių iššūkių - lietuviškos spaudos draudimo laikotarpį, kai Rusijos caro valdžia uždraudė europinės imperijos dalies gubernijose spausdinti, įvežti ir platinti lietuviškus leidinius lotyniškais raidėmis. Nepaisant to, jog šis draudimas truko 40 metų, Rusijos vyriausybei nepavyko pakirsti lietuvių tautos siekio naudotis literatūra gimtąja kalba. Šiomis dienomis lietuvių kalba susiduria su kitomis problemomis, viena iš jų - emigracija.

Gyvenimas svetur reikalauja tam tikrų aukų - didesnio dėmesio kitai kalbai, kuria kalbama darbe, įstaigose ar tiesiog gatvėje, todėl natūralu, jog svetimos kalbos vartojimas užima daugiau laiko nei gimtosios lietuvių. Taip gimtoji kalba atsiduria tarsi antrame plane ir atsiranda rizika, jog tai paveiks gimtosios kalbos taisyklingą vartojimą. Apie gimtosios kalbos svarbą kalbamės su emigrante Lina, kuri pritaria, jog ilgą laiką gyvenant užsienyje kartais būna sunku priprasti vėl kalbėti lietuviškai, tačiau, anot Italijoje gyvenančios lietuviškaitės, lietuvių kalbą puoselėti - būtina.

- Ar gvendama užsienyje bendrauji su lietuvaičiais, išikūrusiais svetur?

- Pirmaisiais metais ten, kur gyvenau, neteko sutikti tautiečių. Nors buvau girdėjusi apie Milane gyvenančius lietuvius, tačiau labai norėjau adaptuotis, todėl bendravau su italais. Dabar jau esu sutikusi ne vieną lietuvių, tačiau ilgą laiką buvau išvykęs į Iraną, tad negalėjau pradėti bendrauti. Iš tiesų, be galo noriu turėti, su kuo pasikalbėti lietuvių kalba, pabendrauti su tautiečiais.

- Kaip manai, ar išvykęs gyventi į kitą šalį svarbu palaikyti savas tradicijas, puoselėti gimtąją kalbą?

- Manau, jog labai svarbu neužmiršti savos kalbos. Ypač mūsų, lietuvių, nes ji yra tokia sena ir unikali. Visi mano draugai užsieniečiai moka bent kelis lietuviškus žodžius. Tradicijų taip pat stengiuosi laikytis, nepamiršti to, ką man davė Lietuva.

- Gyvenant užsienyje tikriausiai sunku išlaikyti gimtąją kalbą, kaip tau tai pavyksta?

- Visų pirma, daug bendrauju internetu su draugais. Mielai pakviečiu lietuvius pasisvečiuoti Italijoje, pabendrauti. Žinoma, ir pati stengiuosi aplankyti artimuosius Lietuvoje. Tiesa, iš pradžių būna sunku, nes reikia „persijungti“, kokia kalba kalbėti: angliškai, itališkai ar lietuviškai, tačiau vėliau pripranti. Be viso to,

daug skaitau, žiūriu lietuviškus filmus.

- Minėjai, jog visi tavo kitataučiai draugai moka bent kelis lietuviškus žodžius, kokie jie?

- Draugus išmokiau paprastų, simbolinių žodžių: labas, ačiū, kaip sekasi, viso gero, iki ir panašiai... Po mano „pamokų“ ir pasakojimų apie Lietuvą, atsirado žmonių, norinčių pamatyti mūsų šalį savo akimis. Nemaža dalis jau aplankė ir jiems be galo patiko mūsų kraštas, o ypač gamta, maistas bei patys žmonės.

- Kaip apskritai kilo mintis pristatyti lietuvių kalbą kitataučiams?

- Na, mes studentai visada dalinamės informacija. Idėja kilo, kai susidūriau su nuomone, kad mūsų, lietuvių, kalba yra rusų ar bent jau panaši į ją. Norėjau įrodyti, kad tai netiesa. Dauguma tikrai smagiai, savanoriškai mokėsi ir klausinėjo manęs, kaip ką pasakyti lietuviškai. Žmonės darosi vis platesnių pažinimų, ypač jaunimas.

- Kokias kalbas pati moki?

- Anglų, italų, rusų kalbų turiu pradmenis, kurie man leidžia susikalbėti darbe, taip pat anksčiau siek tiek mokiausi graikų, na, o dabar ruošiuosi mokytis ispanų.

- Jei reikėtų sudaryti gražiausių kalbų penketuką, kurioje vietoje atsidurtų lietuvių kalba?

- Pirmoje.

Džiugu, kad Lietuvą palikę žmonės nepamiršta savo šaknų ir supranta gimtosios kalbos svarbą. Žinoma, nuomonių yra įvairių: vieni ir už šimto ar tūkstančio kilometrų myli ir gerbia savo kalbą, kiti sąmoningai ją apleidžia. Belieka tikėtis, jog Linos pavyzdys iliustruoja daugumos, o ne mažumos emigravusių lietuvių nusiteikimą.

Rimantė Jančauskaitė

Sąjūdžio idealai, pamokos ir viltys

(Atkelta iš 1 p.)

Donatas Malinauskas Lietuvai paaukojo viską, ką turėjo... Tėvynės gynimo ir kūrimo žygį pratęsęs partizanai. Po 50 okupacijos metų iškilo Sąjūdis. D.Šaltienės teigimu, jo istorija trumpa, gaivališka ir sudėtinga. Aplinkybės kitos, nei 1918-aisiais, o rezultatas tas pats - Nepriklausomybė.

Išpūdingai pradėtas Sąjūdžio žygis baigėsi. Praėjo trys dešimtmečiai. Ar daug Lietuva per juos pasiekė? Daug kas šiandien valstybėje, pradedant politikų, baigiant eilinių žmonių elgesiu ir „moralinėmis“ nuostatomis, verčia nusivilti ir nuleisti rankas. Pranešėja išreiškė susirūpinimą Lietuvos dabartimi ir ateitimi. Ji pacitavo prof. Vytautą Radžvilą, kuris akcentavo, jog mums dar „reikia mokytis pagrindinės ir svarbiausios Sąjūdžio pamokos - būti Tauta.“

Užrašė ir paliko archyvui Sąjūdžio istoriją

D.Šaltienė kėlė klausimą, iš ko pilietiškumo mokysis ateities kartos, kai negrįžtamai pasitrauks Sąjūdžio žmonės? Daug tų laikų dokumentų pražuvo, nes nebuvo poreikio (ar parėdymo) jų saugoti, susisteminti. Pas atskirus žmones dar yra fotografijų, filmuotos medžiagos, tačiau visi ženklai rodo, kad šiandien jų liudijimai valstybei nereikalingi. Kaimyninėse Estijoje ir Latvijoje įsteigti sąjūdžių muziejai, mūsų šalyje net ir jubiliejiniais Sąjūdžiui metais to nebuvo padaryta. Dainora Šaltienė viena iš nedaugelio kruopščiai surinko ir išsaugojo Prienų sąjūdžio laikų dokumentus - šiemet jie perduoti valstybiniam archyvui Kaune. Dalį sukauptos medžiagos ji pažadėjo padovanoti Prienų krašto muziejui.

Buvo pastebėta, jog prieiečiai, palyginti su kitais, padarė pakankamai, kad išsaugotų savo Sąjūdžio istoriją. Ją savo knygelėje aprašė Danutė Dvilinskaitė. O visiškai neseniai buvo išleista išsamesnė Birutės Jonelienės dokumentinė knyga „Laisvės aušra 1988“. Renginyje lankėsi jos leidėjas, Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centro leidyklos direktorius Valdas Kubilius knyga gerai įvertino, kvietė įsigyti, perskaityti ir dėtis širdin.

Nors Sąjūdis, kaip ir jaunystė, negrįžtamai nutolo, prisiminimai vis dar gyvi, tačiau apie tai, kas iki šiol jautru, buvę bendražygiai pasilikę pakalbėti antroje renginio dalyje. Renginio vedėja Zita Kuzminskienė pristatė svečius, 1989 - 1991 metų lietuvių ekspedicijų į Norilską ir 2018 m. jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras“ dalyvius.

Nuo ekspedicijų iki „Misijos Sibiras“

Beveik prieš trisdešimt metų Sąjūdžio idealų paskatintos prasiidėjo pirmosios ekspedicijos į lietuvių tremties ir kalnimo vietas - jų vadovas Romas Svidinskas papasakojo apie žygius į Lamą ir Norilską, kur savanorių pastangomis buvo sutvarkyti Baltijos valstybių aukštųjų artilerijos karininkų kapai ir pastatytas memorialas kalėjusiems lageriuose. Iš 42 karininkų 14-ka buvo lietuviai, iš šio skaičiaus keturiems nebuvo lemta grįžti į Tėvynę. Prie karininkų atminimo įamžinimo medžio darbais prisidėjo ir prieiečiai Alvydas Antanavičius bei Algimantas Sakalauskas.

R.Svidinskas perdavė surinktą

D.Šaltienės iniciatyva buvo surengta nuotraukų ir dokumentų parodėlė „Sąjūdis 1988 - 2018“.

Autorės nuotraukos

V. Kubilius.

R. Svidinskas.

trijų ekspedicijų į Norilską medžiagą jaunimui, šiemet su „Misija Sibiras'18“ vykusiam į Kazachstano Respubliką, kur tvarkė tautiečių tremtinių kapines Karagandos, Balchašo bei Džezkazgano apylinkėse. Vėliau, klausantis, su koku užsidegimu, atsakomybe ir pagarba praeičiai misijos dalyviai pasakojo apie ekspedicijos eigą ir rezultatus, niekas nesuabejojo, kad vyresniųjų patikėta medžiaga atsiderė tinkamose rankose ir bus išsaugota.

Reikalingi ir kryžiai, ir gyvos istorijos

„Mes esame paskutinioji karta, kuri dar gali tremties ir gulagų istorijas išgirsti gyvai, iš pirmų lūpų,“ - pabrėžė renginyje dalyvavę jaunuoliai. Besirodžiamis misijai, jie bendravo su buvusiais tremtiniais, politiniais kalininiais, kurie ne savo noru buvo išvežti į Kazachstaną, užrašė jų pasakojimus. Taip pat lankėsi Prienuose, VŠĮ „Meninė drožyba“ dirbtuvėse, kur mokėsi apdirbti medieną, iš jos gaminti kryžius. Jaunuoliai nuoširdžiai padėjo medžio skulptoriui Algimantui Sakalauskui už jo pamokas ir naudingus patarimus.

Per 11 ekspedicijos dienų Kazachstane misijos dalyviai aplankė 16 kapinių, „šukuodami“ bekrasčius jų plotus, atrado 200 lietuvių kapų, juos inventorizavo, sutvarkė (kai kur atstatė nugriuvusius antkapius, perdažė tvoreles), apjuosė tautine juoste. Jaunimas prisipažino, kad bene sunkiausia užduotis, nemokant rusų kalbos, buvo ant paminklų perskaityti kirilica užrašytas lietuviškas pavardes.

Vaikinai ir merginos pasakojo, kaip įvykdė politinės kalinės Liudmilos priesaką tarp kitų palaidotųjų surasti jos brolio Jono Murickio kapą - jis mirė vos aštuoniolikos metų dėl darbo šachtoje susirgęs spinduline liga... Stovėdami prie jo kapo, ekspedicijos dalyviai paskambino poniam Liudmilai į Vilnių. Tai buvo

labai jaudinanti akimirka.

Kitas iššūkis mažai patirties ir laiko turintiems misijos dalyviams buvo kryžių gamyba - juos dirbdino ir nakties tamsoje, bijodami suklysti ir sugadinti medieną. Vis dėlto pavyko iškelti net 6 kryžius, pagaminti dvi atminimo plokštes. Atminties ženklai paženklino kapines, masines kapavietes, buvusių lagerių teritorijas, vienišus partizanų kapus. Suremontuoti keturi jau esantys Kengyro, Rytinio Konrado, Rūdniko, Mamočkino (Mamyčių) kapinių memorialai. Jaunimas tiki, kad, kol šie kryžiai stovės, niekam nekils noro kapinių sulygtinti su žeme, ir nė vienas, net pats mažiausias, neliks pamirštas.

Ekspedicija dar nesibaigė, jos dalyviai savo misiją tęsia toliau - jie keliauja į mokyklas, kolektyvus, bendruomenes, dalindamiesi savo patyrimu ir išgyvenimais. Pilietiškai jaunuoliai viliasi, kad atsišauks giminės tų, kurių artimųjų kapus jie suregistravo Kazachstano kapinėse, ir paliudys savo šeimų istorijas. Misijos dalyviai nori išgirsti ir užrašyti kuo daugiau autentiškų lietuvių tremtinių pasakojimų ir savo lūpomis juos perduoti kitiems - vardan atminties.

Tokia ryžtinga jaunosios kartos pozicija, jos santykis su tautos praeitimi, kaip vėliau kalbėjo renginio dalyviai, teikia vilties, jog Sąjūdžio idealai ir praėjus dešimtmečiams nepražuvo. Už dalyvavimą Sąjūdžio 30-ties metų paminėjime D.Šaltienė padėjo svečiams, misijos dalyviams, į renginį atėjusiems „Ažuolo“ progimnazijos mokiniam, buvusiems bendražygiam. „Atėjau, nes man rūpi...“ - susirinkusiems perduodama Prienų rajono savivaldybės mero Alvydo Vaicekausko sveikinimo žodžius pabrėžė mero patarėja Jūratė Zailskienė. Ko gero, toks pat vidinis poreikis ir minėjimą atvedė ir kitus...

Dalė Lazauskienė

Namu ūkis

Puslapis ūkininkams,
sodo, daržo ir visiems žemės
ir namų šeimininkams

Gruodžio mėnesio priminimai

Sode, darže gėlyne...

Trumpiausios dienos nebeleidžia didesnių darbų nuveikti. Kartais ir šalčiai sustiprėja, pasninga. Tuo metu jau turi būti nubaltinti, aprišti vaismedžiai eglišakėmis ar statybinio tinkleliu ir apmulčiuoti durpėmis ar kompostu, sutvarkytos tvoros ir vartai sandariai užkelti.

Patikrinkite, ar tvirtai laikosi vaismedžių ir uogakrūmių kuolai. Jei reikia, kol dar dirva stipriai neįšalus, senus pakeiskite naujais. Prieš kaldami į dirvą naujus kuolus, keletą kartų nutepkite impregnuojančia medžiaga, kad ilgiau nesupūti. Apžiūrėkite raiščius, kuriais medeliai pritvirtinti prie kuolų, ir prireikus, pakeiskite naujais. Platūs raiščiai geresni už siaurus. Labai tinka seni diržai, kuriuos prie kuolo galima prikalti.

Uždenkite jautresnius šalčiams vynmedžius. Pirmiausia juos išgenkite, paskui prilenkite prie žemės ir uždenkite eglišakėmis arba užpilkite durpėmis. Braškes mulčiuokite durpėmis arba uždenkite storesne daržo plėvele.

Jeigu spaudžia stiprūs šalčiai – pažerkime ant braškių lysvių sniego, apipilkime ir svarainių krūmelius. Sniegas – tai žemės patalpa žiemą. Jis apsaugo sodinių šaknis nuo iššalimo.

Permaišykite dėžutėse stratifikuojamasėklas, kad daugiau gautų oro. Nuolat apžiūrėkite rūsyje laikomus vaisius, šiltesnę dieną patalpą pravėdinkite.

Kai pradeda šalti žemė, durpėmis apmulčiuokite rudenį sodintus česnakus, paliktas žiemoti daugiametes prieskonines daržoves: artišokus, tuščialaiškius česnakus, rabarbarus, valgomuosius pūtelius, topinambus, paliktus per atlydžius pasikasti, pastarnokus ir geltėkles.

Iškritis sniegui, juo apkaskite rožes, daugiametes ir svogūnines gėles. Jei sniego vis dar nėra, gėles: rudgrūdėles, levandas, bijūnus, astilbes, monardas, dekoratyvinius krūmus: lauralapes vyšnius, budlėjas, hebes, rododendrus, raganes, plačialapes hortenzijas, sumedėjusius bijūnus, mahonijas, tujenius, eglūnus, pūkenius ir medžius: magnolijas, gledičijas, silkmedžius apdenkite eglišakėmis ar mulčiuokite durpėmis, smulkintomis žievėmis arba pjuvenomis.

Po medžių, krūmų ir daugiamečių gėlių priedangomis apsaugai nuo graužikų padėkite apnuodytą grūdų ar daržovių. Kad masalas nesušlaptų ir nepradėtų pūti, įdėkite nupjautus plastikinius butelius.

Apdenkite rožes, prieš tai nuskyne jų lapus. Dauguma remontantinių, poliantinių ir laipiojančių rožių veislių pakelia iki – 10 - 15 °C, o arbatinės – hibridinės, floribandinės iki – 3 - 10 °C šaltį. Daug jautresnės šalčiams rožių šaknys, todėl jas apkaupkite iki 30 cm kaupais arba užpilkite durpėmis, apdenkite eglišakėmis. Pasidarbavę ramūs laukime gražiausių metų švenčių!

Namams...

Šį mėnesį kaip niekad daug dėmesio turime skirti savo namams – kaip kitaip prisikviesi šventes į juos? Tikriausiai jau aptarėte su namiškiais, kokią eglutę puošite – gyvą vazonėlyje ar statysite anūkams didelę, iki lubų? O gal vaikiai jau turi savo namus ir šeimas, tad belieka seneliams pasitenkinti gražia kvepiančia žalia puokšte, eglės ar pušies šaka, visžaliu medeliu...

Kaip ten bebūtų, svarbu susitarti, kas už tai atsakingas, paskui susirasti iš anksto kažkur užkištą trikojį eglei įtvirtinti, jei to prireiktų. Iš anksto pasitikrinti girliandas, gal atsgarinių lempučių prireiks nusipirkti. Paskutinį vakarą prieš šventes laiko tokiems dalykėliams tikrai neliks.

Atsiminkime, kad namus puošti turime pradėti nuo kiemo, laiptinės ar vartų, jei gyvename savo privačioje valdoje. Tai čia vis apie puošmenas. Bet yra ir kitų reikalų. Tikriausiai jau neverta klausti ir priminti, ar visur iš rezervuarų vanduo išpiltas, ar nėra kokių laistymo žarnų numestų su vandeniu – minusinė temperatūra jas tikrai suplėšys. Statines uždenkime, čiaupis ir kamščius sodo nameliuose palikime atsuktus. Apžiūrėkime lauke naudotus keramikinius, molinius indus vazonomis – jeigu jie pilni vandens, gali irgi susprogti. Sutvarkykime.

Ar pasirūpinta lauko baldais? Ne visos medžiagos atsparios mūsų orams. Gal verta kažkuriuos sunėsti į sausesnę patalpą, išdžiovinti, sutepti. Atsiminkime, kad didžiausi medienos priešai yra drėgmė, kaitri saulė, staigūs temperatūros pokyčiai. Suo-

lus, jei jie nepritvirtinti prie grindinio, pavarskime taip, kad atkaltės remtųsi į stalą, o tuomet sujungę juos medinėmis lentelėmis, užklokime plėvele taip, kad ji nesiliestų su stalo paviršiumi, o atlydžio vanduo nutekėtų. Apačioje plėvelę pririškime prie suolų ar stalo kojų.

Lauko baldus verta impregnuoti tam skirtomis priemonėmis – specialiu baldo vašku, alyva. Geriausia tai daryti, kai kelias dienas iš eilės saulėta ir vėjuota. Ištepus alyva, po dešimties minučių jos perteklių nuvalykime skudurėliu, gerai ištrinkime, o paskui dar kartą pakartokime procedūrą.

Metalinės dalys taip pat ne visos atsparios atmosferos poveikiams. Ypač pigesnių baldų. Todėl detales iš rūdijančio plieno reikia sausai nuvalyti ir ištepti tepalu.

Bet tikėkimės, kad visi šie darbai padaryti, neliko nesutvarkyti šiltnamiai ar kokių užmirštų šiukšlių juose. Elektros lizdus juose uždenkime. Suskilusius stiklus taip pat iki didesnių šalčių būtina pakeisti.

Grįžkime į namus... Kai šeimininkės prieš pat Kalėdas pradės suktis virtuvėje, namai iš karto pakvips ir taps jaukus nuo kvapų. O dabar dar galima sugudrauti – užkaiskime puodą su vandeniu, meskime kelias skilteles šviežio agurko, greifruta, mėtų lapelių ir pavirinkim, pagarinkime – namai netrukus pakvips neįtikėtina gaivumu.

Sveikatai....

Ne vieno mūsų namuose ant palangės vazonėlyje yra apsigyvenęs augalas, kaip įprasta sakyti – vaistas nuo visų ligų. Tai – auksinis ūsas, kitaip dar vadinamas naminiu ženšeniui, Tolimųjų Rytų ūsu, gyvuju plauku, Veneros plauku, o mokslinėje literatūroje – kvapiąją kalizija (*Callisia Fragrans*). Šis nereiklus daugiametis iš Meksikos kilęs augalas tikrai vertas apsigyventi mūsų namuose. Jam tereikia daug šviesos ir vietos toliau nuo tiesioginių saulės spindulių. Laistomas saikingai, dauginamas auginiais ir ūsais. Prigyja lengvai, auga greitai ir tai tikrai ne vien palangės puošmena, bet ir vaistas.

Auksinio ūso ūgliuose - ne tik visa Mendelejevo lentelė. Kalizijos sultyse yra biologiškai aktyvių medžiagų iš flavonoidų ir steroidų. Apie tai galima pasidomėti išsamiau internete. Sakoma, kad žinant ir naudojant tinkamai auksinį ūsą, sveikata užtikrinta ilgiametams. Tai gal verta mėginti? Liaudies medicinoje kalizijos sultimis ir užpildinėmis gydo virškinamojo trakto ligas, bronchų astmą, žaizdas, vėžį, nudegimus ir net priklausomybę nuo nikotino bei alkoholio. Šiomis sultimis suvilgytos greičiau gyja žaizdos, sumušimai, nudegimai. Jos gydo opaliges, varo tulžį, veikia kaip diuretikas, gydo reumatą, kai kurias akių ir kitų organų infekcijas. Jos taip pat tonizuoja ir stiprina organizmą.

Tad gal verta pasitarti su gydytoju, ir jeigu nesame jam alergiški (preparatai gali pažeisti balso stygas ir pan.) pamėginti pasigaminti preparatų.

Užpilui naudojami lapai. Vienas stambus lapas, ne mažesnis kaip 20 cm ilgio, dedamas į stiklinį ar keramikinį indą, užpilamas litru verdančio vandens, kruopščiai apgaubiamas ir laikomas parą. Užpilą galima ruošti termose. Gautas skystis turi būti rausvai violetinis. Užpilas vartojamas diabetui, pankreatitui, kepenų ir virškinimo trakto ligų gydymui, organizmo valymui ir t.t.

Aliejus. Išspauskite sultis iš lapų ir ūsų, likusias išspaudas išdžiovinkite, susmulkinkite, užpilkite alyvuogių aliejumi ir palaikykite 2 - 3 savaites, po to nuspauskite. Dar galima paruošti kitaip – susmulkintus augalo ūsus užpilkite alyvuogių ar saulėgrąžų aliejumi, santykiu 1:2. Įdėkite į orkaitę ir troškinkite 8 - 10 val. 30 - 40 °C temperatūroje. Masę nukoškite ir laikykite šaldytuve. Aliejus iš lalizijos tiks masažui, gydant artrita, artrozę, taip pat odos ligas.

Nudegimams, nušalimams, šunvotėms gydyti naudojama šviežia, tik paruošta **košelė iš lapų**. Košelė lapai ar ūsai sumalami mėsmale arba sutrinami grūstuvėliu porcelianinėje grūstuvėje. Gauta masė tepama ant dviejų sluoksnių binto ir dedama prie žaizdos. Raištį keičiame du kartus per parą. Sumušimams gydyti naudojama spiritinga ištrauka, aliejus, tepalas.

Sako, kad reguliariai vartojant auksinio ūso užpilą išsivalo virškinamasis traktas, nebevargina režimas, normalėja tuštinimasis. Kai išsivalo organizmas, tampame darbingesni, aktyvesni, sumažėja kraujospūdis ir t.t.

Ir ko tik nepabandysi savo sveikatos vardan...

Pašnekesiai

*kelias per miestelį keletas
linksmų ir skubančių praeivių
keletas snaigių ir sniegenų
keletas naujametinių varpelių ir niekur
tokio abejingo
kaip aš niekur tokio abejingo
kur pažvelgsi tiesiog niekur
tiesiog žiemos pasaka*

Donaldas Kajokas

„Žiemos pasaka“ pavadintas šis mūsų mylimo poeto, kraštiečio eilėraštis. Pilnutėlė bibliotekos salė neseniai vykusiam jo kūrybos vakare parodė, kad ir mes nesame jau tokie susvetimėję, sudaiktėję, abejingi grožiui, poezijai ir žiemos pasakoms. Gruodis, kaip ten bebūtų, tikrasis žiemos menas, ir visai nesvarbu, snigs ar pliauškęs vanduo, spaus šaltukas ar kris šlabdrība, prasidėjęs adventas parduodins į žiemos švenčių ilgesį, į jų paslaptis ir didįjį LAUKIMA. Tos keturios savaitės iki Kalėdų skatina nurimti, susikaupti, apmąstyti metų darbus ir įvykius, šviesiomis mintimis apšvalyti sielą, o lengvu pasninku – kūną. Keturios žvakės advento vainike – trys violetinės ir viena rožinė, tai Kristaus pergalės prieš tamsą simbolis, atkeliavęs pas mus jau nuo 18 amžiaus pabaigos. Uždegdami po vieną kas savaitę taip ir sukame ratu ramiam susikaupime, kiekvienas su savo mintimis, o jei kartu su šeimynykščiais, tai pašnekesiai turėtų būti mums visiems svarbūs, taip pat ir gera proga atsiprašyti, jei jautiesi ką netyčia įskaudinęs, užgavęs. Tai jaukuma ir žvakių šviesa išturpdo susivaryžymą, sušildo sielą, pasidarome jautresni ir sentimentalesni. Sakyčiau, kad advento pradžioje net labiau, nei prieš pat Kalėdas pavyksta rasti tų ramių valandėlių. Nori nenori šventėms reikia ruoštis, puošti namus, pasirūpinti dovanėlių. Kaip gi be jų...

SKANAUS!

Mišrainė su silke

Reikės: 3 silpnai sūdytų silkų filė, 1 raudonojo svogūno, 3 - 4 marinuotų agurkų, 1/2 stiklinės agurkų ar savos gamybos marinato, 3 šaukštų aliejaus, 1 šaukšteliu grūdėtųjų garstyčių, 1 šaukšto smulkintų krapų ar kitokių žalumynų, maltų juodųjų pipirų

Gaminimas: Silkes supjaustykite nedideliais gabaliukais. Svogūną ir agurkus susmulkinkite. Į marinatą įmaišykite aliejų, garstyčias, krapus, šiek tiek pasūdykite, jei reikia – pagardinkite maltais pipirais. Į stiklainį sluoksniais dėkite silkes, daržoves ir užpilkite paruoštu marinatu. Jis turi viską apsemti. Palaikykite mišrainę dieną kitą šaldytuve, sukrėskite iš silkinę ir patiekite į stalą.

Pyragas su laiša ir špinatais

Tešlai: 130 g miltų, 1/2 kiaušinio, 1 šaukšto aliejaus, 60 ml šalto vandens, druskos.

Įdarui: 600 g šviežios laišos ar kitokios geresnės žuvies, 150 g špinatų, 150 g fermentinio sūrio, 1 kiaušinio, 2 šaukštų džiovintų pipirų, 2 šaukštų sviesto, druskos, juodųjų pipirų.

Tešlai į indą suberkite miltus. Į kitą indelį įmuškite kiaušinį ir pusę jo supilkite į duobutę miltuose. Supilkite ir aliejų, vandenį, įberkite žiupsnelį druskos ir užminkykite tešlą. Minkykite apie 10 min. ant viršaus vis užberdami šiek tiek miltų. Tešla turi būti minkšta ir nelipti prie rankų. Suvyniokite ją į maistinę plėvelę ir pusvalandį palaikykite šaldytuve.

Įdarui sūrį sutarkuokite stambia trintuve. Laišą supjaustykite nedideliais gabaliukais. Šviežius špinatus pakepinkite

Ateinantis sekmadienio vakaras man tradiciškai šventinių atvirukų rašymo diena. Kol susirandu adresus, kol pasidarau sąrašą, kad ko nepamirščiau, o paskui, dar prie kiekvieno palinkėjimo stabtelėdama ir mintimis aplankydamą tą žmogų, kuriam rašau, patikėkit, sugaištu iki vėlyvo meto. Pamenu, prieš kelerius metus, matyt iš nuovargio, užklįjavau su atvirukais visus vokus, o paskui atsipeikėjau, tai kuris dabar kuriam? Kaip adresus užrašyti? Jei tie mano tekstai būtų standartiniai - „Sveiki sulaukę Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!“ būtų buvę paprasčiau. Nieko neveiksi, teko plėsti vokus, dėlėti iš naujo... Su tais atvirukais dar ne viskas... išsitraukiu pluoštelį gautų ankstesniais metais, perskaitau, išdėliuju lentynėlyje prie medinės prakartėlės, atkeliavusios net iš Jeruzalės, ir jau man gražu. Nedaug kas beparašys, vienas kitas, tuomet papildysiu, o kaimynė, kaip visuo met, kraipys iš nuostabos galvą: „Ale tai kiek daug sveikinimų gavai!“ Gavau, o ką...?

Ir nors advento metu esame skatinami tylesniam buvimui, be triukšmingų vakarėlių ir prabangių vaišių, neteko girdėti, kad kas būtų liepęs užsidaryti kokiam kampe ir liūdnieiems lindėti. Šventinė ruošta verčia judėti, apie linksmus dalykus pagalvoti. Reikia ir pirkinius numatyti, turgun suspėti.

Be to, traukia ir pasivaikščioti gamtoje, kokią lesyklėlę sumeistrauti su vaikais ir anūkais ar šiaip prasimanyti malonaus laisvalaikio. Smagu, kad visokių ramių ir gražių koncertų šiuo metu netrūksta, ir jei tik ne plikšala, tai pasipuošiu ir judu. Kas, jei ne širdies ir sielos ramybė labiausiai nuteikia gražiausiai metų šventei – kūdikėlio Jėzaus gimtadieniui. Jam kitokių dovanų, kaip tik mūsų meilės, ir nereikia.

Gražaus jums švenčių laukimo linkinti Augustina

šaukšte sviesto ant silpnos ugnies, kol jie sukris. Keptuvę nukelkite nuo ugnies. Špinatus sumaišykite su sūriu, žuvimi ir kiaušiniu. Pagardinkite įdarą druska, pipirais. Ant lininės skepetos dėkite tešlą ir iš jos iškočiokite maždaug 50 x 70 cm dydžio lakštą. Kai pasidarys labai sunku kočioti, imkite lakštą į rankas ir tampykite į visas puses. Jei tešlą tinkamai užmaišėte, bus nesunku lakštą tampyti. Jis turi išeiti labai plonas. Klokite stačiakampį lakštą trumpuoju galu į save. Visą jį, nuo kraštų palikdami po 2 cm ir 15 cm nuo dešinio krašto, pabarstykite džiovintais. Sudėkite įdarą ir paskleiskite. Skepeta tešlos lakštą susukite į ritinėlį (dešinio krašto link) ir užspauskite galus. Vyniotinį dėkite į kepimo popieriumi išklotą skardą, viršų patepkite likusiu sviestu ir 35 min. pašaukite į 200 °C orkaitę. Iškepusį pyragą dar 10 min. palaikykite skardoje, o tada pjaustykite porcijomis ir patiekite su majonezu, padažu, šviežių daržovių salotomis. Pyragas skanus ir šiltas, ir atvėšęs.

Keptas karpis su migdolais

Reikės: 1 karpio (maždaug 800 g), 2 šaukštų citrinų sulčių, 2 šaukštų aliejaus, 100 - 200 g migdolų drožlių, druskos, maltų juodųjų pipirų, žalumynų, citrinos griežinėlių papuošti.

Išskrosta, nuplauta ir nusaustą karpį šonuose keliose vietose įpjaukite. Iš išorės ir iš vidaus įtrinkite jį druska, maltais pipirais. Palikite žuvį kuriam laikui pasimarinuoti. Prieš kepdamas aliejų sumaišykite su citrinų sultimis ir priešlakstykite jį į plovus karpio šonuose. Prieš kepdamas visą žuvį patepkite aliejumi, majonezu, kad migdolai geriau priliptų.

Pabarstykite migdolais ir 15 - 20 min. pašaukite į 200 °C orkaitę.

Dėkoja

Jūsų labai daug – užjautusių, padėjusių, paguodusių, kad sunku visus ir suminėti. Jūs savo užuojauta ir pagalba palengvinote mūsų beribį skausmą netekties valandą.

Todėl nuoširdžiai dėkojame Išlaugo žuvininkystės ūkio darbuotojams, Išlaugo parapijos klebonui Viliui Sikorskui, Išlaugo ambulatorijos darbuotojams, kaimynams, giminėms ir visiems, kurie buvate šalia palydint į Amžinojo poilsio vietą mūsų mylimą vyrą, tėvelį, senelį Vytautą JANUŠĄ.

Žmona ir vaikai su šeimomis

Atidarytos Prienų rajono savivaldybės ir laikraščio „Gyvenimas“ 2018 - 2019 metų krepšinio pirmenybės

(Atkelta iš 1 p.)

kulnų“, rezultatas buvo apylygis. Lemiamame kėlinyje „Ringis“ kelis kartus buvo priartėjęs, komandas teskyrė vos 6 taškai, tačiau „Stadionas“ laimėjo rungtynes rezultatu 116:110 (28:24, 25:28, 31:21, 32:37).

„Dvariuko“ ir „Pušynės“ susitikimas prasidėjo fantastiškai „Dvariuko“ komandos lyderio D. Šeškaus žaidimu. Per pirmąsias 10 minučių jis surinko 15 taškų ir padėjo komandai susikrauti 10 -ties taškų persvarą. Antrajame kėlinyje „Dvariuko“ žaidimas tarsi sustojo, o tuo pasinaudojusi „Pušynė“ pasivijo ir pralenkė varžovus, komandos pranašumas po dviejų kėlinių jau siekė 12 taškų – 45:33. Finalinė rungtynių sirena už-

fiksavo „Pušynės“ pergalę rezultatu 90:80 (12:22, 33:11, 24:24, 21:23).

Paskutinės dienos rungtynės tarp „Prienai - Tango pizza“ ir „Šilavoto“ komandų prasidėjo labai rezultatyviai. Pirmojo kėlinio pabaigoje vyravo lygybė – 25:25. Antrajame ketvirtyje ėmė ryškėti „Tango Pizza“ komandos pranašumas. Puikus O. Aleksyno žaidimas per paskutiniąsias 10 minučių leido „Prienai-Tango pizza“ komandai iškovoti rezultatyvią pergalę – 108:97 (25:25, 33:21, 29:24, 21:27).

Kitą savaitgalį, gruodžio 9 d. bus sužaistos penkerios rungtynės, jos vyks Prienų KKSC mažojoje salėje (Birutės g. 7).

„Gyvenimo“ informacija
Dalės Lazauskienės nuotraukos

PREMJERA PAŠĖLUSI KOMEDIJA PAŠĖLUSIŲ MOTERŲ IŠPAŽINTIS

Gruodžio 7 d.
19 val.

Birštono kultūros
centras

BILJETUS PLATINA
bilietai.lt
IR KULTŪROS CENTRO KASA

Nusikaltimai nelaimės

Eismo įvykis

Gruodžio 1 d. apie 14 val. Veiverių seniūnijoje, Skriaudžių kaime, Kauno ir Jaunimo gatvių sankryžoje, 39 metų vyras, vairuodamas automobilį „VW Passat“ ir įvažiuodamas į sankryžą su pagrindiniu keliu, nepraleido pagrindiniu keliu važiuosio automobilio CITROEN XSARA PICASO, vairuojamo 49 metų gyventojų, ir su juo susidūrė. Eismo įvykiu metu buvo sužalota CITROEN keleivė, jai medikai diagnozavo krūtinės ląstos sumušimą. Automobilio „VW Passat“ vairuotojui nustatyta politrauma, jis paguldytas į Kauno klinikų Reanimacijos skyrių, o šio automobilio keleivė – kaklo, galvos ir kairio peties sumušimai. Vėliau į medikus kreipėsi pastarojo automobilio keleiviai: 7 m. mergaitė, jai nustatytas pilvo sumušimas, ir mažametis (4 m.), jam nustatyta reakcija į šoką.

Smurtas

Gruodžio 1 d. apie 21 val. Prienų

rajone, gyvenamojo namo virtuvėje neblaivus (3,04 prom.) 48 metų vyras vieną kartą ranka sudavė neblaiviam (2,63 prom.) 44 metų su tuoktinei, taip sukeldamas jai fizinį skausmą, sulaužė akinius. Pilietytis buvo sulaikytas 48 valandoms ir uždarytas į areštą.

Gruodžio 2 d. apie 12 val. 20 min. Birštone, Gojaus gatvėje, konflikto metu neblaivus (1,66 prom.) 45 m. vyras smurtavo prieš savo su tuoktinę. Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštą.

Įsilaužta į patalpas

Gruodžio 2 d. apie 3 val. 20 min. gautas Kaišiadorių rajono savivaldybėje gyvenančio piliečio pareiškimas apie tai, jog, atvykęs į Prienų rajone esančią UAB, rado išdažytą komercinės – gamybinės paskirties pastato langą. Išibrovus į vidų, išlaužtos viduje esančio technikos sandėlio durys bei buhalterijos kabineto durys, sugadinta spintelė. Pirminiais duomenimis, nieko nepavogta.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminę informaciją

SIŪLO DARBA

Įmonei reikalingi pagalbiniai darbininkai be žalingų įpročių. Tel. 8 698 46 063.

PERKA

Nekilnojamas turtas

Perka mišką, gali būti su bendrasavininkais neatidalyta iš bendros nuosavybės. Tinka įvairūs plotai. Sutvarko dokumentus ir atsiskaito grynais. Tel. 8 644 55 355.

Perkame mišką didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 605 44 445.

Visoje Lietuvoje perku mišką (ir malkinį) su žeme ir išsikirtimui. Moku nuo 2000 iki 10000 Eur/ha. Tel. 8 687 26 005.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė tiesiogiai nuolat perka arklius. Tel.: 8 656 39 189, 8 616 14 424.

Reikalingi vairuotojai, turintys C kategoriją ir 95 kodą. Išvykimas 2 savaitėms arba mėnesiui į Vokietiją. Tel. 8 655 56 743.

Viešbučiui - restoranui Birštone reikalinga administratorė, turinti patirties. Tel. 8 687 53 756.

PERKA

Įmonė tiesiogiai perka galvijus aukščiausiomis ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. Tel. 8 613 79 515.

ŽŪB „Žara“ superka karves, jaučius ir telyčias. Atsiskaito iš karto. Tvarko valstybės išmokas, sveria elektroninėmis svarstyklėmis, pasiima savo transportu. Tel.: (8 319) 43386, 8698 28 063, 8 685 86 121.

Superka gero ir lieso įmitimo galvijus (AB „Krekenavos agrofirma“ kainomis), taip pat perka arklius ir traukuotus galvijus. Tel. 8 616 43646.

A. Bagdono IĮ brangiai perka veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6-21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis

svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ - įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

PARDUODA

Nekilnojamas turtas

Parduoda sodybą Verbyliškių k., netoli Verknės upės, yra 0,64 ha namų valdos ir 1,40 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Tel. 8 698 56047.

Parduodama sodyba su 54 arų žemės sklypu Jiezno seniūnijoje. Kaina - 11000 eurų. Skambinti tel. 8 604 86 779.

Parduoda 2 k. butą Vytauto g., Prienuose, 4 aukšte (4 -rių aukštų renovuotame name). Tel. 8 679 83 869.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduodu kiaules mėsai Prienų r. Yra galimybė paskersti ir sutvarkyti mėšą. Tel. 8 699 95 354.

Parduodu vokiečių aviganių šuniukus. Tel. 8 610 45 317.

Nebrangiai parduoda didelę kiaulę

(apie 270 kg). Tel. 8 600 34 010.

Įvairūs

Parduoda automobilį Nissan XTrail. 2004 m., TA iki 2020 m. 08. Kaina - 3150 Eur. Tel. 8 652 07 653.

Parduoda VW Golf 1999 m. 1,9 I, dyzelinas, 66 kW, T.A. iki 2020 m., Mitsubishi Pajero 2001 m., (DID), T.A. iki 2019 m. 9 mėn., automobiliai tvarkingi. Tel. 8 682 55 621. (Vitas).

Parduoda amonio salietrą, sulfatą, azofoską ir kitas trąšas. Pristato. Tel. 8 605 49 513.

Kietas kuras

Pigiai parduoda malkas (skroblo, ažuolo, uosio, juodalksnio, beržo). Atveža nemokamai. Tel. 8 635 82 808.

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, mal-

kas, supjautas kaladėlėmis, rąstukai. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduoda ažuolo, beržo pjuvenų briketus ir baltarusiškus durpių briketus. Tel. 8 677 44 884.

UAB „GRASTA“ PARDUODA

Plautą aukščiausios rūšies Kuzbaso baseino akmens anglį. Durpių briketus didmaisiais po 500 kg.

Atvežame, iškrauname mechanizuotai su krautuvu Jums patogioje vietoje.

Akmens anglis fasuota ir maišuose po 25 - 40 kg.

Tel. Prienuose 8 687 36 216, Mauručiuose 8 686 40 250.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

SLEGIA KREDITAI AR PRITRŪKAI PINIGŲ? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų našta. REFINANSAVIMAS nuo 500 iki 7000 eurų, nuo 6 iki 48 mėnesių. PASKOLOS nuo 100 iki 4000 eurų, nuo 2 iki 36 mėnesių. Konkurencingai itin mažos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Tel. 8 601 50 935. Įmonė Eurokreditas.lt atstovaujantis Tarpininkas Ričardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

SKELBIMAS

Vadovaujantis LR Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų LR Vyriausybės 2002-04-05 d. nutarimu Nr. 534, 32.1.1.2 papunkčiu, informuojame, kad 2018 m. gruodžio mėn. 11 d. nuo 10.00 val. bus atliekami žemės sklypo Nr. 468 (Kad. Nr. 6920/0006:273), esančio Sundakų k., Jiezno sen., Prienų r., kadastriniai matavimai ir ženklinamos sklypo ribos. Kviečiame gretimo sklypo Kad. Nr. 6920/0006:358 savininkus, paveldėtojus arba įgaliotus asmenis dalyvauti sklypo ženklinime.

Jei negalėsite dalyvauti ženklinant žemės sklypo (kadastro Nr. 6920/0006:273) ribas, turite pranešti apie savo neatvykimą likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki darbų pradžios adresu: UAB „Capital matininkai“, Saltoniškių g. 12 - 2, Vilnius, el. paštas: matininkai@capital.lt, telefono Nr.: 8 615 76 082.

PASLAUGOS

Statome nerūdijančius apšildomus kaminus. Dedame nerūdijančio plieno įdėklus į kaminus, židinius, pirtis ir kt. Darome pajungimus. Tel. 8 685 60129.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

Pervežu krovinius, žemės ūkio padargus. Tel. 8 630 93 471.

GAMINU DURIS - ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūšiams. Tel. 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87304.

Visi santechnikos - elektros montavimo ir remonto darbai. Tel. 8 601 15 252.

Autovežio paslaugos

Tech. pagalba kelyje. Automobilių transportavimas, krovinių pervežimas. Tel. 8 648 10 424.

„...reikia rašyti eilėraščius“

Aidas Marčėnas

Saulėtą lapkričio popietę Prienų Justino Marcinkevičiaus viešojoje bibliotekoje savos kūrybos skaitymus organizavo Prienų krašto kūrėjų klubas „Gabija“. Prieš dešimt metų idėją suburti kūrėjų klubą pasiūlė ir tapo nuolatiniu rėmėju šviesaus atminimo Seimo narys Juozas Palionis. Prisiminta, kas buvo įsimintina ir prasminga: kūrybos almanachai ir jų šventės, atskiri autorių leidiniai, projektai „Putine, baltasai“ ir „Maironiui“, „Poezijos pavasaris 2009“ Pilotiškėse, knygų mugės Prienuose.

Naujais kūrybos atradimais tądien dalijosi beveik visi klubo nariai: **Alfonsas Mekionis, Asta Fevričienė, Jurgis Montvila, Ramutė Bidvienė, Irena Makauskienė, Irena Sipavičienė, Aušra Kazlauskienė, Anelė Razmislavičienė, Danutė Natkevičienė, Janina Gylienė, Genovaitė Arsobienė, Danutė Raižienė, Palma Pugačiauskaitė. Linkėjimus perdavė ir kiti aktyvūs klubo nariai: Alyvra Sventickienė, Stefa Juršienė, Gintautas Dabrišius, Anarsija Adamonienė, Tautvydas Vencius, Vilytė Stelmokienė, Teresė Motūzienė, Ona Marčiulionienė, Aldona Milda Valatkienė.** „Gabijs“ vadovė Rasa Zdanevičienė apžvelgė klubo veiklos 10 -metį, pristatė 26 klubo narių leidinius. Gimė ir naujų kūrybinių projektų, renginių, leidinių planai.

Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotojas **Algis Marcinkevičius**

parėmė tolesnio klubo aktyvaus gyvavimo tikslą: „Jūsų kūryba yra svarbi ir prasminga regiono kultūros dalis. Jūsų išleistos knygos yra apie mus, tai mūsų krašto savastis. Lietuvos savivaldybės bendradarbiaudamos pristato ir savo krašto kūrybą, todėl būtina skatinti ir remti kūrėjus. Būtinai rašykite ir teikite savo projektų paraišką kultūros tarybos, savivaldybės paramai gauti“.

Literatas, leidėjas **Benjaminas Kondratas** per dvylika metų išleides 17 kraštotyrinių leidinių „Kūrėjų pėdsakais“ sako, kad svarbūs ne tik profesionalai rašytojai, bet ir kūrėjai mėgėjai. Jie savita to regiono kalba, stilistika atspindi savo krašto kultūrą, tradicijas, savitą mentalitetą, išsaugo tarmes. Leidėjas kvietė gabičius nesikuklinti ir parašyti apie save ir savo kūrybą į aštuonioliką knygos „Kūrėjų pėdsakais“ dalį. **Bernardas Smirinenko** paantrino

rašytojo Rimanto Vanago mintimi, kad rašyti apie „mažus“ žmones yra ir įdomu, ir prasminga. Kūrėjus pasveikino ir kvietė nuolat bendradarbiauti Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekos metodininkė **Dalia Bredelienė**.

Nemalšinamą, nuolatinį poreikį skaityti ir atrasti, kurti ir dalintis gabičiais apibendrino poeto Aido Marčėno žodžiais: „Reikia rašyti eilėraščius./ Nes tai yra šventė, tai yra darbas./ Reikia rašyti eilėraščius, nes galas./ Jei Dievas numirs anksčiau nei kalba./ Ir kalba anksčiau nei pasaulis“. Tai ir yra kalbos, kūrybos, kultūros tikslas ir vertė.

Palma Pugačiauskaitė

Šiomet Užguosčio karnavale – Kalėdinis vaikų talentų konkursas

Jau ketvirtą kartą Užguostyje per didžiąsias metų šventes šiemet gruodžio 29 d. organizuojamas labdaringas šventinis karnavalas tampa reikšmingu renginiu visame Prienų rajone ir pirmą kartą kviečia geriausius šventinius vaikų pasirodymus susirungti Kalėdiniam vaikų talentų konkurse. Talentų konkurso dalyvių laukia solidūs rėmėjų prizai, o vakaro svečių – grupės „2 Donatai“ koncertas bei labdaringos loterijos staigmenos.

Talentai nesirenka gyvenamosios vietos, šeimos ar socialinio statuso, bet ne visi turi galimybę būti įvertinti ir sužibėti žinomuose talentų konkursuose. Šią galimybę Prienų rajone suteiks Legendinis Užguosčio karnavalas, kuriame kviečiame talentingus regiono ir kraštiečių vaikus bei vaikų kolektyvus dalyvauti Kalėdiniam vaikų talentų konkurse. Dalyvavimas nemokamas, tačiau būtina registracija iki gruodžio 17 d. el. paštu musu.uzuguoostis@gmail.com arba telefonu 8 655 02 786.

Talentus vertins ir tris prizines vietas bei pagrindinio laimėjimo „Grand prix“ laimėtoją rinks kompetentinga komisija. Pagrindiniam Kalėdinio vaikų talentų konkurso laimėtoju ne tik atiteks vertingiausias rėmėjų prizas, bet ir galimybė savo pasirodymą atlikti Užguosčio karnavalo vakarinėje dalyje.

Kalėdiniam vaikų talentų konkurse iki 3 minučių pasirodymą gali atlikti įvairaus amžiaus vaikai bei

vaikų kolektyvai. Pasirodymai taip pat gali būti labai įvairūs – dainavimas, šokiai, grojimas savo instrumentais ir pan. Renginio metu bus sudarytos koncertinės pasirodymo sąlygos – scena, aparatūra, apšvietimas.

Jau yra žinoma, kad Kalėdinį vaikų talentų konkursą remia Prienuose veikianti picerija „Ant kampo“, kosmetikos gamintojas „BIOK laboratorija“ ir prekybos bendrovė „Smart Trading“. Rėmėjų gretose nuolat pildosi, todėl visi norintys prisijungti prie Kalėdų stebuklo Užguostyje sukūrimo drąsiai gali susisiekti su organizatoriais dėl rėmimo.

Užguosčio karnavalo pirmoji dalis – Kalėdinis vaikų talentų konkursas vyks gruodžio 29 d. nuo 17.00 val. iki 19.00 val. Šiuo laiku Užguostyje taip pat apsilankys Kalėdų senelis su Snieguole bei dovanomis. Vakarinės dalies pradžia – 20.00 val. Įspūdingą vakarinės dalies atidarymą žada buvęs Užguosčio mokyk-

Šiomet Legendinio Užguosčio karnavalo scenoje tikimasi išvysti geriausius kalėdinius vaikų pasirodymus. Nuotr. Miglės Tarasevičiūtės

los auklėtiniai ir jų vaikai.

Kaip ir kasmet – renginio metu vyks staliukų rezervacija ir labdaringa loterija, kurios metu surinktos lėšos bus skiriamos neveikiančios Užguosčio mokyklos pastato reikmėms. Užšio renginio metu surinktas lėšas planuojama tvarkyti sporto salės stogą, pagal galimybes salės vidų ir įsigyti galingą mobilią šildymo įrangą bendruomenių renginiams.

Jau ketvirtasis legendinis Užguosčio karnavalas vyks Užguosčio sporto salėje. Renginį organizuoja Užguosčio kaimo jaunimo iniciatyvų klubas, Užguosčio bendruomenės „Užguostis“ ir „Radasta“. Renginį finansuojamas LR Žemės ūkio ministerijos, Prienų rajono savivaldybės, Užguosčio kaimo jaunimo iniciatyvų klubo surinktomis gyventojų 2 proc. paramos lėšomis.

Renkame Metų žmones ir „Metų projektą“

Baigiantis metams tradiciškai kviečiame prisiminti ryškesnius 2018 metų įvykius, pastebėti tuos Prienų ir Birštono krašto žmones, kurie, Jūsų nuomone, išsiskiria prasmingais, visuomenei naudingais darbais, yra verti pagarbos už kilnius ir nesavanaudiškus poelgius, kurie puoselėja gražius santykius su aplinkiniais, nestokoja įdomių idėjų ir savo bendruomenėje skleidžia gerį ir grožį. Rašykite mums, siūlykite savo kandidatus, vertus nominacijos „Metų žmogus“ ir prizų, skirtų pagerbti mūsų krašto šviesuoliams.

Taip pat rinkite ir kandidatus „Metų projekto“ nominacijai.

Mūsų kraštui nusipelnusių žmonių rinkimuose yra pasiūlyti pretendentai:

1. **Birutė Jonelienė** – žurnalistė, knygos „Laisvės aušra 1988“, pasakojančios apie Prienų krašto žmonių ėjimą į Nepriklausomybę, autorė.
2. **Beata Klimavičienė** – Birštono vienkiesio liaudies teatro vadovė, renginių organizatorė.
3. **Rimas Pilypaitis** – Pakuonio parapijos klebonas, daug prisidantis prie bendruomenės veiklos.
4. **Lina Sakočienė** – Prienų neigaliųjų draugijos Balbieriškio padalinio vadovė.
5. _____
6. _____
7. _____

„Metų projektas“

1. Atstatytos Balbieriškio Rožinio Švč. Mergelės Marijos bažnyčios konsekracija.
2. Dvidešimtas Birštono džiaz festivalis.
3. Dešimtas Jurgio Janulio stalo teniso turnyras.
4. Dešimtas „Šaltupio“ mėgėjų teatro festivalis.
5. Literatūriniai vakarai Birštone „Po žvaigždėtu vasaros dangum“.
6. Restorano „Old Twon Grill“ atidarymas Birštone.
7. Šešioliktoji moksleivių kūrybos knyga „Prienų krašto vyturiai“
8. _____

Mieli laikraščio skaitytojai, pildydami anketą, galite pritariti jau pasiūlytoms kandidatūroms, galite įrašyti ir kitų šviesuolių pavardes bei projektų pavadinimus.

Pareikšti savo nuomonę, užpildydami anketą, galite iki gruodžio 20 d. Galios tik iš laikraščio išskirtos anketos.

Aldo Morkūno gėlininkystės ūkis parduoda eglutes:

PREKIAUJAME KIRSTAIS KENIAIS IR SIDABRINĖMIS EGLUTĖMIS VAZONUOSE. KAINOS: KENIAI NUO 15 IKI 30 EURŲ, SIDABRINĖS - PO 15 EURŲ.

Darbo laikas:
I - V - 8.00 - 20.00
VI - 9.00 - 17.00
Tel. 8 610 82 602, ROSITA

Adresas: Kamiliavos kaimas 2, Birštono sen.

Pjaustome plieno lakštus su CNC plazminėmis staklėmis. Pjaunamas 1 - 40 mm storis, gaminame detales. Naudžiūnų k., Sandėlių g.5. CNCpjovimas@gmail.com
Tel. +370 608 35 037

„Gyvenimas“ -
laikraštis Jums
ir apie Jus!

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS, APLINKOSAUGA (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIA-LINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, SPORTAS, KULTŪRA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodiėnė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais - 2100 egz., šeštadieniais - 2600 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

